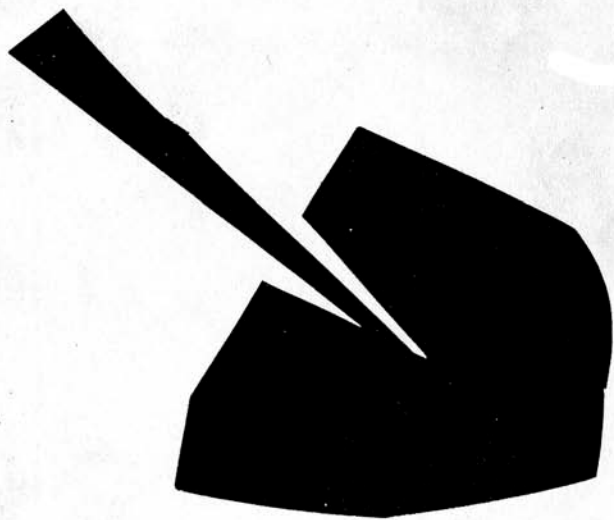

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΑΝΔΡΙΑΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ

κείμενα και ντοκουμέντα

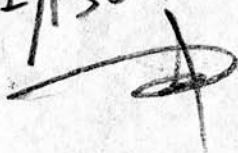
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΝΟΕΜΒΡΗΣ 1996

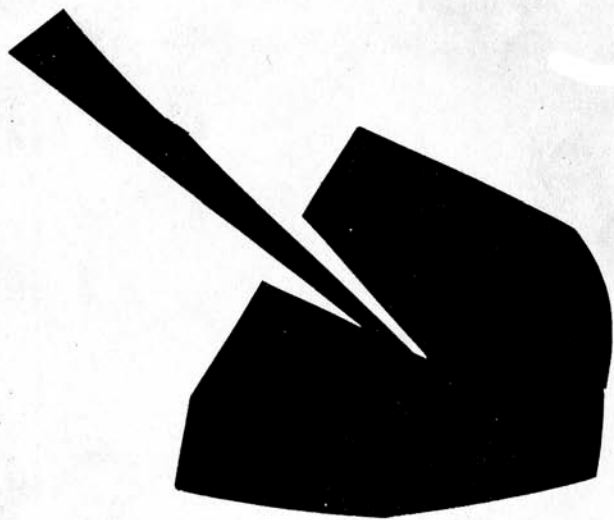
1/150

A handwritten mark consisting of a horizontal line followed by a stylized, looped flourish.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΑΝΔΡΙΑΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ

κείμενα και ντοκουμέντα

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1996

Διπλή είναι η γέννα των θνητών, διπλή και η αποδόμησή τους
γιατί αφενός των πάντων η σύσμιξη γεννάει και καταστρέφει,
αφετέρου μόλις αναπτυχθεί πετάει μακριά, καθώς αυτά χωρίζουν.

Κι αυτή η συνεχής εναλλαγή ποτέ δεν σταματάει :

άλλοτε συγκλίνουν όλα μέσω της Φιλίας σε ένα,
άλλοτε πάλι διαχωρίζονται μέσα στην έχθρα της Διαμάχης.

Και όπως από τα πολλά αναφύεται μόνο ένα,
πάλι από το διασπώμενο ένα παράγονται πολλά.
Ετσι όλα γίνονται, και δεν έχουν αμετάβλητη ζωή.

Κι όσο η συνεχής εναλλαγή ποτέ δεν σταματάει,
τόσο αυτά υπάρχουν πάντοτε ακίνητα σε κύκλο.

Επιμεδοκλέους, Περί Φύσεως.

Μετάφραση Γιάννης Τζαβάρας, Αθήνα : Δωδώνη, 1994

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ

DADA	είναι η κατάφαση στη ζωή. (Σλάβικο επίρρημα Ντα - Ντα = Ναι - Ναι)
DADA	σημαίνει στα γαλλικά ένα ξύλινο αλογάκι
Το DADA	χρησιμοποιείται στα γερμανικά για την αφέλεια ενός πλιθίου
DADA	είναι η απασχόληση η σχετική με την τεκνοποίηση και την εγκυμοσύνη
DADA	είναι η ουρά της ιερής αγελάδας (στη διάλεκτο κρου της Αφρικής)
DADA	στο ΣΤΑΛΚΕΡ του Ταρκόφσκι είναι ο πατέρας
DADA	στην Ελλάδα είναι αυτό που θα κάνουμε τα άτακτα μικρά παιδιά (ξύλο που θα φάνε !)
DADA	στην Ιταλία είναι ένα ζάρι ή ένας κύβος
DADA	όμως είναι και η δευτέρα μάνα του παιδιού η παραμάνα
DADA	μπορεί να ήταν και το καλλιτεχνικό ψευδώνυμο της τραγουδίστριας του καμπαρέ Βολταίρ, Μαντάμ Λε Ρουά
DADA	είναι το όνομα μίας ομάδας, Της Ομάδας
DADA	είναι η κοροϊδία η παρμένη από το κενό
DADA	είναι μιά κίνηση μονομάχου, ένα παιχνίδι που παίζεται με τα ξεφτισμένα κατάλοιπα της κοινωνίας, μία δημόσια εκτέλεση της ψεύτικης ηθικής

META-NTANTA

είναι ότι είναι μετά από αυτά

META-NTANTA

σημαίνει μετά το DADA

META-NTANTA

είναι η δική μας ομάδα

META-NTANTA

ονομάζουμε τη γνώση ότι όλα έχουνε γίνει αλλά
ακόμη περισσότερα έχουν να γίνουν ακόμη

META-NTANTA

σημαίνει καταλύτης των πάντων

META-NTANTA

είναι η απελευθέρωση του δικαιώματος επιλογής
μέσα από τη γνώση

META-NTANTA

είναι η ελευθερία να ζεις χωρίς αρχηγό και τσοπάνη

META-NTANTA

είναι η άρνηση των παιχνιδιών της εξουσίας

META-NTANTA

είναι η αντίσταση στην επίσημη γραμμή περί ωραίου
και χρήσιμου

META-NTANTA

είναι η πετυχημένη ερωτική πράξη (αποτέλεσμα
καλλιτεχνικής δράσης), αλλά και η άρνησή της για
δημιουργία καλλιτεχνικών αντικειμένων

META-NTANTA

είναι η συνύπαρξη μέσα στην παρέα

META-NTANTA

είναι η κάθε κατάσταση που γλεντάει στη Μοδιάνο
με μεζέδες από παντού και οργανοπαίχτες που έχουν
στο δισάκι τους λίγο από Νείλο, λίγο από τον Αξιό
και περισσότερο από τη βροχή και το κρασί

META-NTANTA

είναι να μασάμε τα πάντα γιατί γουστάρουμε

META-NTANTA

είναι να ξημερώνουμε στα ταβερνεία μιλώντας για
τέχνη και φωτογραφία

META-NTANTA

είναι να ρουφάμε τα πάντα σαν πνευματικοί
συλλεκτήρες και ταυτόχρονα να ξερνάμε τα πάντα
για να υποδεχτούμε τα επόμενα

META-NTANTA

είναι να μη ξεχωρίζει η τέχνη μας από τα γλέντια στο
νιαβέντι

META-NTANTA

είναι να δουλεύεις με κάποιον ή κάποιους που θέλεις
να είσαι μαζί του ή μαζί τους χωρίς υστεροβουλίες

META-NTANTA

είναι να έχεις αξίες που δεν τις σέβεσαι, να ψηφίζεις
για πράγματα που δε συμφωνείς, να λειτουργείς
μόνος και ταυτόχρονα να είσαι μέλος ομάδας

META-NTANTA

είναι ο καθένας που θα μπορέσει να σταθεί με το ένα
πόδι στην Ανατολή, με το άλλο στη Δύση και
ταυτόχρονα, σα βέλος αιχμηρό, να ταξιδεύει προς
τον εαυτό του

META-NTANTA

είναι όποιος συμφωνεί με το META-NTANTA
όποιος πράτει σύμφωνα με τις αρχές του
αλλά και κείνος που τις απορρίπτει

META-NTANTA

είναι ο Σάκης, η Άννα, ο Γιώργος, η Μαρία, ο
Πέτρος, η Στέλλα, ο Θοδωρής, η Αγνή, η Ελπίδα, η
Κατερίνα, ο Στέλιος
και γω ακόμα που σας ιστορώ, αλλά και η Ράνια που
δεν είναι και η Χρύσα που θα γίνει και συ που μας
διαβάζεις και συ που μας χλευάζεις

META-NTANTA

είναι η κραυγή που γίνεται ιαχή καθώς φωνάζουμε
“ΖΗΤΩ ΤΟ META-NTANTA”

Βασίλης Καρκατσέλης

Το DADA ζει και θα επιζεί
όσο το πνεύμα της άρνησης εμπεριέχει
το σπέρμα του μέλλοντος

ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ

DADA ΔΕ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΤΙΠΟΤΑ.

Γιατί να σημαίνει το ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ;

Η μαγεία της λέξης δεν έχει το παραμικρό ενδιαφέρον αν δεν ανοίγει τις πύλες ενός απρόβλεπτου κόσμου, αν δεν ακονίζει τα φτερά της ελευθερίας.

Ενα εικαστικό έργο είναι η τέχνη του να κάνεις να συναντιώνται δύο κατά γεωμετρική διαπίστωση παράλληλες, γραμμές, πάνω στο πανί ή το χαρτί, μπροστά στα μάτια μας, μέσα στην πραγματικότητα ενός κόσμου που έχει ανακαταταχθεί υπό νέες συνθήκες και με νέες δυνατότητες.

Υπάρχει ένα είδος τέχνης που δε φτάνει ποτέ στις αδηφάγες μάζες. Είναι το έργο που πηγάζει από μία αληθινή ανάγκη του δημιουργού του και που απευθύνεται στον εαυτό του. Είναι η συνείδηση ενός υπέρτατου εγωισμού που μέσα του οι νόμοι εξουθενώνονται.

Καταστρέφει τα συρτάρια του εγκεφάλου και της κοινωνικής οργάνωσης για να αποκαταστήσει το γόνιμο τροχό ενός οικουμενικού τσίρκου, όσο και τη φαντασία του κάθε ατόμου.

Αλλά επειδή η ζωή θα μπορούσε νάναι ένα κακόγουστο αστείο, χωρίς σκοπό κι αρχική γέννα, κι επειδή πιστεύουμε ότι σε τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να τη βγάζουμε καθαρή, σαν πλυμένα χρυσάνθεμα, έχουμε διακηρύξει ότι η μόνη βάση αντίληψης του κόσμου είναι η τέχνη. Η τέχνη δεν έχει τη σπουδαιότητα που της παρέχουμε αφειδώς επί αιώνες. Δεν βλάπτει όμως κανέναν κι όσοι ξέρουν να ενδιαφέρονται για αυτήν δέχονται χάδια κι αποκτούν τη θεσπέσια δυνατότητα να οικήσουν τη χώρα της συζήτησής τους.

Η τέχνη είναι κάτι ιδιωτικό που ο καλλιτέχνης φτιάχνει για τον εαυτό του. Ένα κατανοητό έργο είναι το προϊόν ενός δημοσιογράφου, είναι ένας χάρτινος σωλήνας που μιμείται το μέταλλο και που όταν τον πιέσει κανείς παράγει αυτόματα μίσος, δειλία και αχρειότητα.

Εχουμε εξουδετερώσει τις μυξιάρικές κλίσεις που υπάρχουν μέσα μας. Το να ενθαρρύνει κανείς αυτό το είδος τέχνης σημαίνει να το μηρυκάζει. Χρειαζόμαστε δυνατά, ένθεα και σαφή έργα που θα μείνουν για πάντα παρεξηγημένα. Η λογική είναι μία περιπλοκή. Η λογική είναι πάντα ψευδής. Κινεί τα νήματα τυποποιημένων εννοιών και λέξεων κατευθύνοντας τες σε πλασματικά

συμπεράσματα. Οι αλυσίδες της σκοτώνουν σαν τεράστιο μυριάποδο που πνίγει την ανεξαρτησία. Αν η τέχνη παντρευόταν τη λογική, θα περνούσε μία ζωή αιμομιξίας, καταβροχθίζοντας και καταπίνοντας την ουρά της, τρώγοντας πάντοτε ένα μέρος του σώματός της, θα συνουσιαζόταν με τον εαυτό της και το ταπεραμέντο. Αλλά και ο έρωτας της καινοτομίας (ένα συμπαθητικό μαρτύριο, δείγμα αφελούς ζαμανφουτισμού) είναι περαστική και θετική χειρονομία χωρίς λόγο ύπαρξης, μία παρωχημένη ανάγκη. Με το να δίνουμε στην τέχνη την ορμή της υπέρτατης απλότητας - την καινοτομία - είμαστε ανθρωπίνι και αληθινοί απέναντι στην απόλαυση, επιδιώκοντας ορμητικοί και παλλόμενοι να καρφώσουμε την πλήξη στο σταυρό.

Ένα έργο τέχνης δεν είναι ποτέ όμορφο κατ' εντολήν, αντικειμενικά και για όλους. Η κριτική λοιπόν είναι άχρηστη, δεν υπάρχει παρά υποκειμενικά για τον καθένα και δίχως τον παραμικρό χαρακτήρα γενικότητας. Κάθε θεατής είναι ένας συνωμότης όταν ζητάει να εξηγήσει μία λέξη. Η ευαισθησία δεν οικοδομείται πάνω σε μία λέξη. Το ταλέντο που μπορεί να διδαχθεί μετατρέπει τον ποιητή σε φαρμακοποιό.

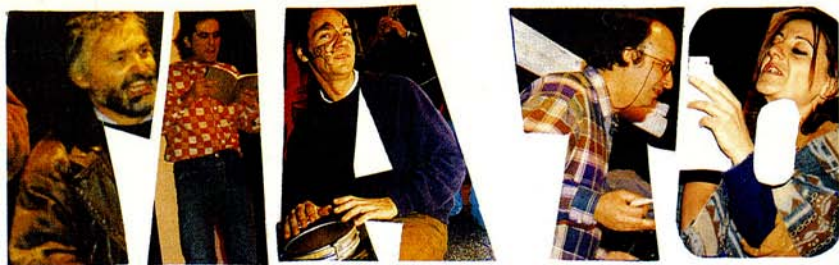
Μιλώ πάντα για μένα γιατί δε θέλω να πείσω, επειδή δεν έχω το δικαίωμα να παρασύρω άλλους στον ποταμό μου και δεν υποχρεώνω κανέναν να με ακολουθήσει, γιατί ο καθένας κάνει τέχνη με τον τρόπο του, στο βαθμό που έχει γνωρίσει εκείνη τη χαρά που υψώνεται σα βέλος προς τα αστρικά στρώματα, ή αυτή που κατεβαίνει μέσα στα ορυχεία των ανθισμένων πτωμάτων και των γόνιμων σπασμών.

Έτσι γεννήθηκε το META-NTANTA μέσα από μία ανάγκη ανεξαρτησίας, μέσα από τη δυσπιστία. Όσοι ανήκουν σε μας διατηρούν την ελευθερία τους.

Νοέμβριος του 1995

υπό TRISTIAN TZARA

και για την μεταγραφή Βασίλης Καρκατσέλης

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΟ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ

Στο ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ μας ενδιαφέρει η φωτογραφία σαν παιχνίδι, η φωτογραφία σαν τρόπος ζωής, η φωτογραφία σαν Τέχνη, η φωτογραφία για τις άλλες τέχνες, η φωτογραφία που κάνουν οι τέχνες αυτές. Μας ενδιαφέρει η φωτογραφία των μουσικών, των ζωγράφων, των χορευτών, των ηθοποιών, των θεωρητικών αλλά και η φωτογραφία των φωτογράφων.

Γνωρίζουμε ότι πρόκειται για μίγμα εξαιρετικά εκρηκτικό που ίσως σκάσει στα χέρια μας, μπορεί όμως και να φτάσει στα θεμέλια του κτιρίου του “Υπουργείου Διαχωρισμού των Τεχνών”.

Οι τέχνες ανέκαθεν βαδίζανε μαζί και πάντα έτσι θα γίνεται. Εάν κάποιες εποχές ένα είδος μόνο απ’ αυτές

μπόρεσε να τις εκφράσει και να εκφραστεί καλλίτερα από κάποια άλλη δε σημαίνει τίποτε. Εάν κάποτε κάποιои καλλιτέχνες λάμπανε υπερβολικά στο στερέωμα, με σπουδαίο και εμπνευσμένο έργο ή όχι, αυτό, δε σημαίνει τίποτε έξω απ' αυτό που άφησαν στην Ανθρωπότητα. Δε σημαίνει ότι η λάμψη και το έργο τους εξαφάνισε τα αντίστοιχα των προηγούμενων και των επομένων, ούτε ότι σβήσανε τα χιλιάδες αστέρια στον ουρανό - ορατά ή αόρατα - ούτε ότι εξαρθρώθηκαν οι αστερισμοί και ότι αυτοί μπορεί να μας φέρνουν. Όχι.

Οι τέχνες βαδίζουν πάντα μαζί και γιαυτή τη συμπόρευση εργάζεται το META-NTANTA.

Για το META-NTANTA δεν υπάρχουν όρια.

Για το λόγο αυτό οι META-NTΑΝΤΑΙΣΤΕΣ δεν αναγνωρίζουν αυθεντίες, δεν υποκύπτουν σε περιορισμούς, δεν παραδέχονται συντεταγμένες, σειρές και αξίες. Καθώς γνωρίζουν από τα μέσα τη διαδικασία παραγωγής, διανομής, προώθησης και εμπορίας του έργου τέχνης, γνωρίζουν πολύ καλά το εάν και πόσο "δόξα" μπορεί να άναλογεί σε κάθε έργο και κάθε καλλιτέχνη. Δεν υπάρχει για τίποτε και για κανέναν απυρόβλητο, ούτε καν για εμάς τους ίδιους.

Το μόνο προβάδισμα που αναγνωρίζουν οι META-NTANTΑΙΣΤΕΣ είναι στο πάθος του δημιουργού για την κατασκευή της Υπέρτατης Βόμβας. (Διαβεβαιώνουμε το “κοινό” μας ότι όχι μόνο δε μας ενδιαφέρει, αλλά και εκ πεποιθήσεως δε θέλουμε να γνωρίζουμε τα συστατικά και τις ανοχές των υλικών που ανακατεύονται).

“Εκ της εκρήξεως πηγάζει τα κρείττω”.

Οι META-NTANTΑΙΣΤΕΣ δεν παραγνωρίζουν τον αγώνα με τα υλικά ούτε την εναγώνια ατομική καταβολή κόπων, ψυχής και ζωής, από μεριάς των αληθινών δημιουργών, για να ξεφύγουν από τα Τάρταρα της μορφοπλασίας.

Οι META-NTANTΑΙΣΤΕΣ δεν παραγνωρίζουν τις δυσκολίες του να ξεπεραστούν οι προσωπικές αδυναμίες, μικρότητες και μικροσυμπεροντάκια. Βλέπουν όμως πως μόνο η κοινή χωρίς ανταγωνισμούς πορεία των ομότεχνων, με όλους τους την ιδίαν γλώσσαν ομιλούντες και τον ίδιον θεόν υπηρετούντες είναι η λύση στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η τέχνη σήμερα.

Οι META-NTANTΑΙΣΤΕΣ γεμίζουν την πόλη αφίσες και σας καλούνε στη μεγάλη πορεία. Αγνοια Νόμου δεν επιτρέπεται.

Βασίλης Καρκατσέλης

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS

1960

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑ-ΕΝΝΟΙΑΣ Ή ΤΟΥ ΜΕΤΑ-ΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ

Πάνω στα ερείπια μιάς κουλτούρας και των αισθητικών της αξιών έβρεχε, τότε, μανιφέστα. Ολα έπρεπε να καταστραφούν, να εξαγνιστούν.

Εμείς δεν έχουμε τίποτε να καταστρέψουμε (δεν περισσεύει άλλο πιά). Εμείς δεν έχουμε τίποτε να εξαγνίσουμε παρά μόνο τον εαυτό μας, μέσα από την ομαδική δράση και συμβίωση.

Είναι καθήκον μας να απελευθερώσουμε τους καλλιτέχνες και τον κοινωνικό τους περίγυρο. Εχουμε υποχρέωση να επιτρέψουμε να δημιουργηθούν τάσεις, ομάδες, ρεύματα και αυτά τα ρεύματα να τα κατευθύνουμε για τη δημιουργία μίας πνευματικής βάσης των ανθρώπων.

Για να το καταφέρουμε πρέπει να δώσουμε έκφραση στις επιθυμίες. Για να το καταφέρουμε πρέπει να συσπειρώσουμε κάθε τι που μπορεί να πράττει και ας μαζέψουμε τις πιο ετερόκλητες δυνάμεις. Δεν υπάρχει πιο ελπιδοφόρα δύναμη από αυτή που διαχέεται εδώ και κει, από αυτή που άλλοτε πατάει στη γη και άλλοτε ή και την ίδια στιγμή, αυτή ή κάποιο άνισμά της βρίσκεται στα ουράνια, στα σύννεφα, στο φως ή και στη θλίψη μιας μελωδίας χυμένη.

Εμείς βέβαια που μετά βίας καταφέρνουμε να συγκεντρώσουμε τις συνειδητές δημιουργικές μας ανάγκες, δεν ξέρουμε πως θα καταφέρναμε να ξεσηκώσουμε κι' άλλους, αλλά ας είναι ένα το ζητούμενο.

Εμείς που με κόπο αναζητούμε τις ρίζες μας στα ερείπια της πρωτοπορίας, εμείς που δε βλέπουμε γιατί και κυρίως με ποιό τρόπο θα κατάφερόμαστε να συσπειρώσουμε εμάς, πως να έχουμε καθήκοντα; Πως να τα πάρουμε, από που και για ποιούς; Με ποιές δυνάμεις και για ποιές; Παρ' όλα αυτά, το ψάχνουμε και μέχρι να'ρθει εκείνη η μέρα που θα έχουμε τη λύση στα χέρια μας, στο πιάτο που λένε -μακάρι να μην έρθει ποτέ- εμείς θα αυτοβαυκαλιζόμαστε στην ανάγκη της συνύπαρξης. Θα συνεχίσουμε να πιστεύουμε πως όσο δουλεύουμε μαζί, η ελπίδα να μαστιγώσουμε εμείς τον πόνο, τον χρόνο, το άπειρο δε θα είναι μία ουτοπία. Και ας γνωρίζουμε πως χαμένοι στο εγώ αδυνατούμε να χαθούμε στο εμείς. Το META-NTANTA δεν έχει πρόθεση να κλέψει τη φωνή της δημιουργικής μεγαλοφυΐας, να υποβαθμίσει το ταλέντο (αν υπάρχει), όπως δεν έχουμε πρόθεση να ορίζουμε τα έργα τέχνης. Δεν στοχεύει στην αναταραχή, δεν κάνει έρευνα ή αντιέρευνα, τέχνη, αντιτέχνη ή μετα-τέχνη. Το META-NTANTA είναι μόνο η θέληση για δημιουργία. Η θέληση για ζωή. Εάν τη φέρνει η εξέγερση γιατί όχι.

Εάν όχι και πάλι ωραίοι είμαστε. Εμείς να ζήσουμε θέλουμε και μαζί μας νάχουμε όλους τους φίλους μας, όλους όσους γουστάρουμε, όλους όσους δεν ξέρουμε αλλά θα θέλαμε να γνωρίζουμε, όλους και όλες που θα γνωρίσουμε του χρόνου ή του παραχρόνου ή και ποτέ. Να η μεγάλη μας διαφορά με τους παππούδες μας της εσπερίας.

Το DADA ήταν ένα φοβερό μπέρδεμα από αντιφάσεις και παράδοξα, που διατηρούσε όμως τη συνοχή του χάρη σ' αυτή την ανακολουθία.

Εμείς δεν θέλουμε να είμαστε κατά λάθος μαζί, εμείς επιδιώκουμε αυτή την υπέρτατη ελευθερία της συνύπαρξης.

Εάν το DADA έφερε το ιδεώδες του ωραίου αντιμέτωπο με την αποκρουστική ζωή, εμείς θα φέρουμε αντιμέτωπη τη ζωή με το αποκρουστικά ωραίο.

Εάν το DADA έφερε τη δημιουργική ένταση αντιμέτωπη με τη ζωή, εμείς θα φέρνουμε τη δημιουργική ζωή αντιμέτωπη με τη μη ένταση, γιατί

Εάν το DADA ήταν αποτέλεσμα του ξεπεσμού της κοινωνίας, το META-NTANTA είναι το σύμπτωμα της μεγάλης πνευματικής εξέγερσης που συντελείται τα τελευταία χρόνια του εικοστού αιώνα στη Θεσσαλονίκη, την αιώνια εκτός τειχών συν-πρωτεύουσα.

ΖΗΤΩ ΤΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΙΩΤΙΚΟ META-NTANTA

Βασίλης Καρκατσέλης

ΤΑΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΤΗΣ ΒΡΑΔΥΑΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ

Π Ρ Ο Σ Κ Λ Η Σ Η

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΑΝΔΡΙΑΣ

Σας προσκαλεί την Τετάρτη 22 Νοεμβρίου στις 9.30 μ.μ.

στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Τριανδρίας
(Μακρυγιάννη 14 τηλ. 930.840)

για μία βραδυά...

ΜΚΤΔ - DADA

Με **απαγγελίες, Μουσική, VIDEO** κατασκευές, φωτογραφίες
και άλλες **επιδείξεις DADA**

στη βραδυά για το ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ
συμμετείχαν με αλφαβητική σειρά
σάκης οταμπασίδης
γιώργος καμπούρης
αννα ευθυμιάδου
ελπίδα ευκαρπίδου
δημήτρης παπαχαράλαμπος
στέλλα πολίτου
θανάσης ράπτης
κατερίνα καστανάρα
αθηνά δημητριάδου
θανάσης τουλόπουλος
βασίλης καρκατοέλης
μαρία χατζηπέτρου
ευθύμης μουρατίδης
πέτρος μπατέλης
αγνή κολιαδήμου
γιώτα σταμπουλή και
δημήτρης κούρτης
θοδωρής πιτουράς
σταύρος δαγτζίδης

1. The first part of the paper is devoted to a general discussion of the problem of the origin of life. It is shown that the problem is one of the most important and most difficult in the history of science. The author discusses the various theories of the origin of life, and shows that the most plausible is the theory of spontaneous generation. This theory is based on the fact that life is a complex of many different parts, and that these parts are all derived from a common ancestor. The author shows that the theory of spontaneous generation is supported by the facts of the origin of life, and that it is the only theory that can explain the origin of life.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

DADA I

ΤΡΙΑΝΔΡΙΑΣ

DADA 2

ΒΡΑΒΙΑ META
DADA 2 ΤΡΙΑΝΔΡΙΑ

ANTIPHILOSOPHIE

Ach

BO. FR. MAI
AUSSTELLUNG VON
GRAPHIK, BRODERIE,
DEI ICE
NOEMBPIOΣ
22
TETARTH
326 - 039
FOHRUNG DURCH
GALERIE.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ
ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ
ΑΠΟΓΕΛΙΕΣ

κόν, ό Έλν
βυκάδωγα c
πολύ πυρρή
νέο κίνημα
πέντως α
τι περιόσε
παγκόσμιο κί
Τό έπιθετικ
που ταίριαζε
τύρεται δέν ζώη
άεικονισεις), άλλα
το σιόδρο, τους θράχ
νά στραφούν προς όνε
της στιγμιαίας αίσθηση
είσμεται περιμένει ότι
στην πραγματικότητα όνα
ά κόκκωια, τά φτερά του, ό
της είχαμε αποβάλει όλα αυ
Η νεανική μας όρηη, τό έ
ού, οι προκλήσεις, ήταν παρ
λογιστηνικές μορφές που έπα
ι όρτικη του εικόνα. Την έλκυδερ
ποία ό στοιχειοθέτης κινείται πάνω
και διαγώνια, άνακατεύει τά τυπογρά
ποiei έλκυδεραι τά
συνονταίμε στ
βιοτικά ποιητά
θους, είχαμε σοκ
μία νέα δύναμη
"Εδω όμως κί
ομοιό. Κίνηση
αίν), «σημω)
πόλο στο Ν
"Εδω όρισκε
είχε πρόγρ
συν", ατέ
"όριο τέλιν
"όταν άπό

ΠΡΟΜΕΤΩΠΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ

Οι νέες ερμηνείες, μορφές, ιδέες, τεχνοτροπίες,
ανακαλύψεις δε μπορούν να μείνουν για πολύ καιρό
περιορισμένες στη νοοτροπία και πρακτικά της αρχικής
τους περιόδου χωρίς επιπτώσεις.

Όταν συμβαίνει αυτό, όλη η παραγωγική δραστηριότητα
σταματάει.

Λάζλο Μόχολυ Νάγκυ

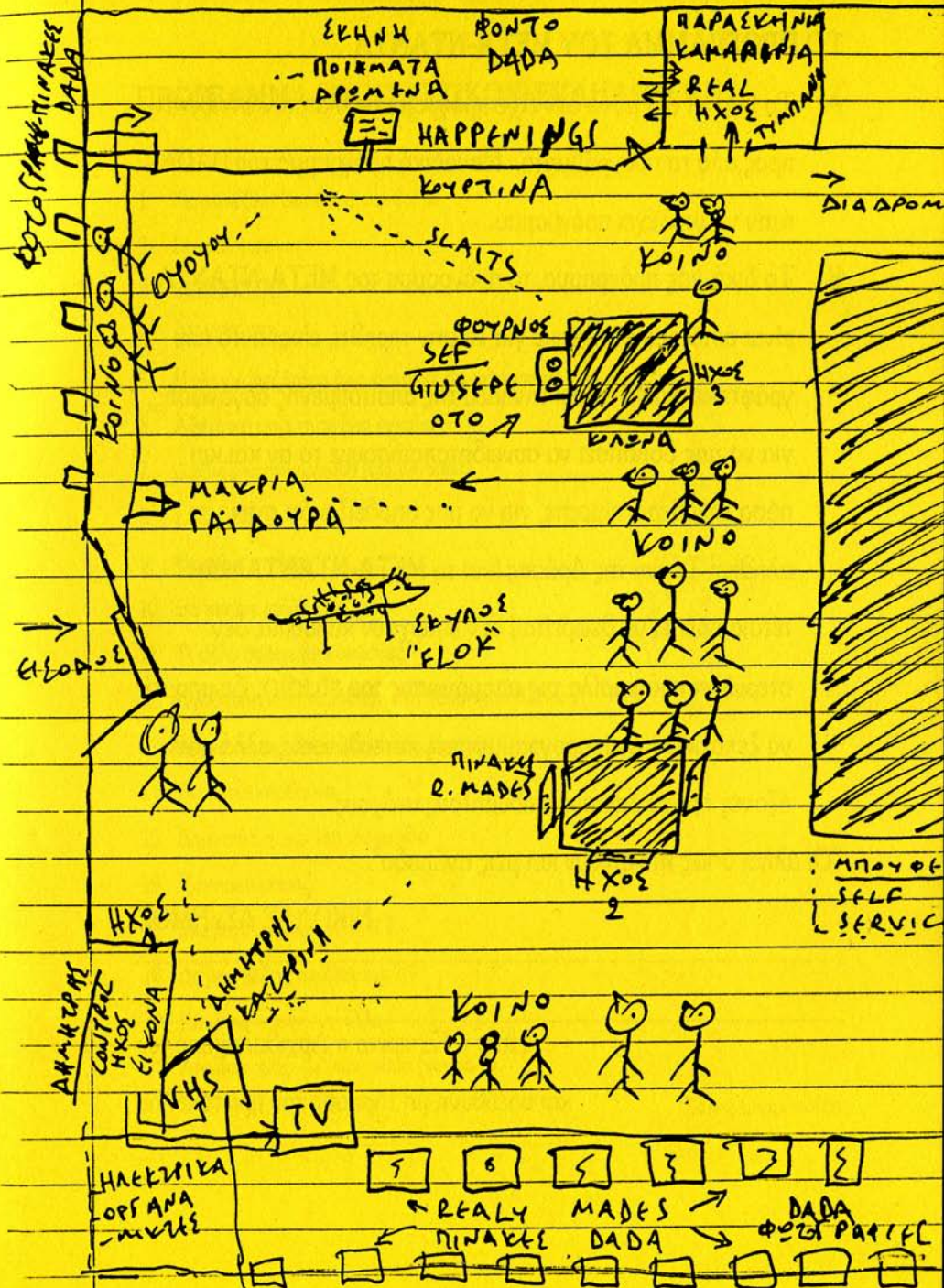
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΚΗΝΗΣ

9.30

1. Βασίλης εισαγωγή - (slides)
2. Διακοπή Άννα - θεατρικό του άγχους
3. Αβρα-βρα-βο (Live)
4. Απαγγελία Μουρατίδης - 1 ποίημα Δημουλά (Bouler)
5. Entract (Πικαμπιά)
6. Απαγγελία Γιώργος 1 ποίημα - Επέμβαση Βασίλη - Διακοπή Δήμητρα (σύλληψη) (slides)
7. Απαγγελία Άννα (Μέθοδος νεκρογίας)
8. Απαγγελία Σάκης (Νέον Μαραφέτιον) (Live)
9. 7' "Γώγου" Απαγγελία Βάσω - Στέλλα (Μουσική : "Γώγου") Διακοπή Θεοδωρής
10. Κείμενο Γιώργος: "Σχετικά με τα όπλα του DADA" Αφίσα: ποίημα του Πικαμπιά
11. Σάκης απαγγελία "Σαπουνάδα"
12. Παράλληλη απαγγελία Ευκαρπίδου - Μουρατίδης
13. Επέμβαση απαγγελία Άννα : Αποκαθήλωσης
14. Απαγγελία Ράπτης
15. Μουσικό δρώμενο Πιπουράς (κουτιά στο κοινό)
16. Ιστορικό Καρκατσέλης - Εισβολή Βόσνιου (Σάκης) Διακοπή Άννα
17. 7' Υπόλοιπο "Γώγου" Βάσω - Στέλλα
18. Απαγγελία Σάκης
19. Γιώργος : Σχέσεις Σουρρεαλισμού - Φουτουρισμού
20. Σάκης
21. 2ο ποίημα Γιώργος
22. Ποίημα DADA μαζί με το κοινό

Υπεύθυνη : Κατερίνα Καστανάρα

11/17/21/24/27

Sixas Orefracilis

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ

- A Το DADA όχι μόνο δεν είχε πρόγραμμα αλλά ήταν αντίθετο προς όλα τα προγράμματα. Μοναδικό πρόγραμμα του DADA ήταν να μην έχει πρόγραμμα.
- B Το δικό μας πρόγραμμα, το πρόγραμμα του ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ είναι αυτό που φτιάχτηκε για να μην τηρηθεί, είναι αυτό που γράφτηκε για να δώσει την ιδέα της απαιτούμενης οργάνωσης, για να μας βοηθήσει να συνειδητοποιήσουμε το αν και και πόσο ελεύθεροι είμαστε, για να μας αποδείξει ότι στην αληθινή Τέχνη της Δράσης (και το ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ σαν τέτοιο πρέπει να θεωρείται) δεν υπάρχουν καλούπια, δεν στεριώνει η καμαρίλα της απομόνωσης του studio, δε μπορεί να ξεπατικώνονται προγραμματικές κατευθύνσεις, αλλά μόνο άζονες προς κάποιους επιθυμητούς στόχους.

“Οι άλλοι όπως πηγαίνουν και μεις ανάποδα”.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΑΣΧΗΜΟΣ

Ηταν η Κατερίνα η Αρχιδαλαμπόλος
και υπεύθυνη μη τήρησης του πρωτόκολου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΩΝ) ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

1. Γιαπωνέζικη tsantalina-mantalina
2. Striptiz φτέρνας
3. SEE SHOOO
4. ΘΕΛΕΙΣ ???
5. Πολιτική συζήτηση (για γυναίκες θα μιλήσουμε)
6. Αθλητική συζήτηση (για γυναίκες)
7. Διεθνές κουτσομπολιό (για γυναίκες)
8. LIFE SEX
9. Θα φάμε κιόλας
10. Θα πιούμε κιόλας
11. Τι άλλο θέλετε ρε κουφάλες
12. Αφόδευση και εναπόθεση στη μούρη του Κλίντον
13. Αντιπολεμική διαδήλωση και γύφισμα
14. Πίπα στα κάρβουνα
15. Δημοτικοί χοροί και τραγούδια
16. Ποντιακό μασάζ
17. Μπίγκο ή την κουρτίνα 3 ?
18. Δε μας χέζεις τρελλαμένε ???
19. Και στην κορφή κανέλλα
20. Απολογισμός και γκούπισμα (γενικό !!!)

Σάκης Οταμπασίδης

Χωρίς λόγια

Από τ' αγκρίστρι της πετονιάς κρέμεται
ένα σκουλήκι.

Ενα ψάρι δαγκώνει το σκουλήκι.

Το ψάρι δαγκώνει και τ' αγκρίστρι.

Η πετονιά τραβάει το σκουλήκι.

Τώρα το ψάρι κρέμεται απ' την πετονιά.

Η πετονιά το τινάζει στον αέρα.

Το ψάρι πεθαίνει στον αέρα.

Η πετονιά θανατώνει το ψάρι.

Εν' άλλο σκουλήκι κρέμεται απ' την
πετονιά.

Εν' άλλο ψάρι δαγκώνει τ' άλλο
σκουλήκι.

Και στα ερείπια ανθίζει μιά άλλη ζωή.

Kurt Schwitters

558. 114

Σχέδιο - πρόγραμμα βραδυάς (1)
 META-NTANTA κλπ
 αμπούλες
 Χέστρες, σοκολατένια σκατά Dudramp
 σκοτεινά μαύρα πανιά θέλησης
 από πίσω κάμερες
 TV in front
 κατά τη διάρκεια των απαγγελιών
 είμαστε διχασμένα υποκείμενα του εαυτού
 μας.
 Λακάν
 Ηχοι, music
 γιάνκα, Zarra μοντάζ,
 songs about fucking
 ουτοπιστές ακόμη και Αμερικάνοι.
 ψυσοκάλαμα
 στο μάτι φακός
 διαχωριστικός του έσω-έξω ταινία
 πρόβα Ορχήστρας
 τέλος, Fellini
 μόνον το έσω-έξω
 όλα διαλύονται
 ήχοι κλακίσματα, ορμές, επίθεση
 Μπαίνει ένας Βόσνιος στη Σαλονίκη, στην
 αίθουσα
 κουρελώδης κατάσταση και ψελίζει
 συντριμμένος
 DADA-DA
 Θέατρο, ρινόκερος, Ιονέσκο, ουτοπία
 άντρες τραβεστί, Rrose Selavy,
 MDuchamp, γυναίκες άντρες
 γενναίοι άντρες και γυναίκες
 χώσιμο κάτω από το τραπέζι,
 όλοι είμαστε από κάτω
 παίζουν τα όργανα DADA
 Γιώργος Καμπούρης

Είμαι άλογο

ταξιδεύω με τραίνο
γεμάτο κόσμο
στο βαγόνι μου
οι θέσεις είναι κατειλημμένες
μία γυναίκα σε κάθε θέση
μ' έναν άντρα στην αγκαλιά της
η ατμόσφαιρα είναι αψόρητα τροπική
όλοι οι επιβάτες έχουν φοβερή όρεξη
και τρώνε συνεχώς
ξάφνου οι άντρες κλαψουρίζουν
ορέγονται τα μητρικά στήθη
ξεκουμπώνουν τα πουκάμισα των γυναικών
θηλάζουν και χορταίνουν
από φρέσκο γάλα
εγώ μονάχα δε θηλάζω
μόνον εμένα δε θηλάζουν
κανείς δεν είναι στην αγκαλιά μου
δεν είμαι στην αγκαλιά κανενός
γιατί είμαι άλογο
υψώνομαι τεράστιο
με τα πίσω πόδια μου
στο κάθισμα του τραίνου
και στηρίζομαι ανέτως
στα μπροστινά μου πόδια
και χλιμιντρίζω χλιμιντρίζω βραχνά
στο στήθος μου λάμπουν
τα κουμπιά μου
τα ερωτικά μου θέληγντρα
σε καθαρές μικρές σειρές
σαν λαμπερά κουμπιά επάνω σε στολές
ω καλοκαίρι
ω μέγα μέγα κόσμο.

Hans Arp

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΘΕΛΕΙ ΛΑΔΩΜΑ

Αυτά δεν τελειώνουν ποτέ
για τις περιπλανώμενες θεές-εμπνεύσεις
η πραγματική περιπέτεια του κόσμου
είναι αλλού
είναι ζήτημα τύχης η οικογενειακή
θαλπωρή της ομάδας
να προεδρεύεις μέσα σ' ένα σαλόνι
μηδαμινές οι ικανότητές σου
οικογενειακή υπόθεση
θέμα σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών
χρησιμοποιώντας ανατομίας κούκλες
προκειμένου να αναπαρασταθούν ορισμένες
λεπτομέρειες
άμεση απαγορευμένη ικανοποίηση
παράλογη παρόρμηση

κοινωνική διευθέτηση του κανονικού
απώθηση που γίνεται παραγωγική δύναμη
-από τη φύση της τάχα-
σε κάθε βήμα μηχανής
να επωφθαλμιώ την μητέρα να σκοτώσω τον
πατέρα
καταδίκη του αισθησιασμού
μονογαμία αγνότητας προγαμιαίας
σκόρπισμα του άντρα, κατακερματισμός
της γυναίκας

μηχανή εργένης
το γεννοβόλημα νέων αφεντάδων
βελτιωτικής τάσης
αμέμπτου στάσης

οι γέννες που θάρχονται
πρώτης τάξεως
παιδιά και ρόλοι
εργένηδες

Γιώργος Καμπούρης

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΚΟΦΩΝΙΑΣ

Ανταντα α ανταντα ο ανταντα ου
ανταντα ε ανταντα ι ανταντα α
αβαβαβρα αβαβαβρο αβαβαβρου
αβαβαβρε αβαβαβρι αβαβαβρα
ακακαηρα ακακαηρο ακακαηρου
ακακαηρε ακακαηρι ακακαηρα
Ντα Ντα Ντα Ντα Ντα
αριαρα ντα αριαρο ντα
αριαρου ντα αριαρε ντα
αριαρι ντα αριαρα ντα
Ράπτη το γένος, η γέννα
Ράπτη το παιδί, το πέος

παιχνίδι πέταλο

πετάς

που πας

αβραβρα αβραβρο αβραβρου
αβραβρε αβραβρι αβραβρα
Σάκη νερά

στους καλογέρους σου

Λουκά

Βασίλη, γλύπτη στα στενά
Νταντα ντα ντα ντα ντα ντα ντα ντα
Κολλάζ μες τα σκατά
κολλάζ κολλάζ κολλάζ
σκατά

γυμνά κορμιά
ατσάλινες κορδέλες στα μυαλά
ασιασα ντα ασιασο ντα ασιασου ντα
ασιασε ντα ασιασι ντα ασιασα ντα

DADA

META - NTANTA

DADA

Αννα Ευθυμιάδου

ZHTΩ TO META-NTANTA

(Ποίημα σε τρεις μήνες, Νοέμβριος 1995)

NTA NTA DADA. NIKH NTA, NIKH NTA.

NTANTA. DADA (DOU A NTOY A DOY)

KAI A KAI NTOY KAI A DADA.

DA KAI NTA. NTA KAI DA DADA.

NIKH A! NIKH A! DA DA DADA.

NOY KAI O KAI E KAI M KAI B

KAI P KAI H KAI Σ ΝΑΙΤΙ ΦΑΙΒ.

ΦΟΤ. ΦΟΥ ΚΑΙ Ο ΚΑΙ ΤΟΥ. DADA.

ENA, ΔΥΟ, ΤΡΙΑ NTA. ZHTΩ TO DADA.

ANTI-DADA-META DADA - ΓΙΑ TO DADA

ΒΡΑΔΥΑ ΜΕΤΑ, ΒΡΑΔΥΑ DADA

ΒΡΑΔΥΑ ΜΕΤΑ ΓΙΑ TO DADA

ΡΟΛΟΓΙΑ DA, ΓΛΥΠΤΑ DADA, ΚΟΡΝΙΖΕΣ

NO. ΚΑΠΟΥ ΚΑΙ ΓΩ. ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ ΜΕΤΑ

DADA ΓΙΑ TO DADA. ΦΩΤΟ DADA

ΜΕΤΑ DADA ΜΕ ΕΝΑ DA ΓΙΑ TO

MONTAZ. ΦΟΡΑ ΣΤΟΛΗ ΜΕ ΠΡΟΒΟΛΗ

ΦΟΡΑ NTANTA ΜΕΤΑ NTANTA ΓΙΑ TO

DADA ΜΕ ΔΙΧΩΣ ΘΑ ΠΟΥ ΦΕΡΝΟΥΝ

NTA ΙΣΩΣ ΚΑΙ DA. ΜΕΤΑ TO DA

ME ENA DA KANEIS NTANTA Η ΚΑΙ
DADA. ME ΦΟΝΤΟ ΣΥΝΘΗΜΑ ΑΓΝΟ
ΕΤΗΝΟΥΜΕ ΝΕΟ ΕΚΗΝΙΚΟ. ΜΕ ΦΩΤΑ DA
ΚΑΙ ΜΕ ΧΟΡΟ ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ ΟΛΟ ΤΟ
ΚΑΚΟ. ΧΟΡΕΥΟΥΝ ΤΣΙΠΟΥΡΟ ΤΡΕΛΟ.
ΛΙΓΑ ΣΤΡΑΓΑΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟ DA ΚΑΝΟΥΝ
NTANTA ΚΑΝΟΥΝ DADA ΚΑΙ ΜΕ ΤΗ JAZZ
ΚΑΙ ΦΕΡΝΟΥΝ ΤΟ DADA
DADA DADA ΛΕΞΗ ΤΡΑΝΗ. DA DA DA DA
DA DA DA DA DADA DADA DADA (ΔΙΣ)

Βασίλης Καρκατσέλης

ποιητικό κείμενο που γράφτηκε
στα υπόλοιπα των κομμένων σελίδων με αντίστροφη ροή
και εξετάζεται στη βραδυά META-NTANTA.
Στην προηγούμενη σελίδα η μπροστινή όψη του.

ΠΟΙΗΣΗ ...

ΣΤΟ DADA

DA-DA. Μία δισύλλαβη λέξη που έμεινε στην ιστορία της λογοτεχνίας, της ζωγραφικής, της τέχνης γενικότερα. Μία λέξη που δέχτηκε πολλαπλές ερμηνείες από κριτικούς και μη, όσον αφορά την γέννησή της και ό,τι αυτή αντιπροσώπευε.

Ωστόσο το DADA δεν ήταν ένα κίνημα με τη στενή έννοια της λέξης, δεν καθορίζονταν δηλαδή από κάποιες σταθερές αρχές, ούτε είχε χαρακτηριστικά που να προσδίδουν ένα συγκεκριμένο περιεχόμενο στην έννοια του όρου DADA.

Ήταν περισσότερο πνευματική διάθεση και είχε να κάνει με την εσωτερική ανάγκη του ανθρώπου να εκφραστεί ελεύθερα και αυθόρμητα, να αμφισβητήσει, να απορρίψει, να επαναστατήσει απέναντι στην τέχνη, στην κοινωνία, στη γλώσσα, στο κατεστημένο γενικότερα της εποχής εκείνης.

Ο λόγος λοιπόν και πιο συγκεκριμένα ο έμμετρος λόγος, ο ποιητικός λόγος, ήταν ένας τρόπος, ένα “εργαλείο” θα λέγαμε καλύτερα που χρησιμοποιήθηκε ευρύτατα από τους Ντανταϊστές για να εξυπηρετήσουν αυτό τον σκοπό τους.

Οι Ντανταϊστές μέσα από τα ποιήματα που έγραφαν και απήγγειλαν εξέφραζαν την ενεργητικότητα, το πάθος, και τη διάθεση που είχαν για την ανατροπή της “ισχύουσας τάξης των πραγμάτων” της εποχής τους. Πολλές φορές στις συγκεντρώσεις τους, ανάμεσα στις άλλες δραστηριότητές τους, για να διεγείρουν ακόμη περισσότερο τη διάθεση του κοινού, απήγγειλαν ποιήματά τους συγχρόνως. Η ταυτόχρονη απαγγελία εξέφραζε γι’ αυτούς την άποψη ότι η ζωή δεν συνίσταται από λογικά και κατ’ ακολουθία γεγονότα, αλλά από έναν τρομακτικό και χωρίς τάξη συγχρονισμό. Άλλες φορές ποιητικές τους συνθέσεις απαρτίζονταν από φράσεις τις οποίες έγραφαν ο ένας μετά τον άλλο αυτόματα και οι οποίες ήταν άσχετες μεταξύ τους. Ήταν τα πρώτα δείγματα αυτόματης ποίησης που χαρακτήρισαν αργότερα το σουρρεαλισμό (αυτόματη γραφή). Στη συνέχεια αυτά τα παρουσίαζαν σε ρυθμική απαγγελία εν χορώ σαν ταυτόχρονο ποίημα. Σε άλλα πειράματά τους οι Ντανταϊστές δημιούργησαν ποιήματα από λέξεις που έβγαζαν από ένα καπέλο - είδος λεκτικού collage, που βασιζόταν στην παρέμβαση της τύχης για τη δροσιά, τον αυθορμητισμό και τη μη λογική αντιπαράθεση.

Η ποίηση για τους οπαδούς του DADA λειτούργησε και αφαιρετικά, με την έννοια του περιορισμού της ποίησης σε φωνητική. Τα ηχητικά λοιπόν ποιήματα αποτέλεσαν τον νέο τρόπο έκφρασης και δημιουργίας των Ντανταϊστών και οι λέξεις που προσδίδαν κάποιο νόημα και συνέχεια σ' ένα ποίημα, αντικαταστάθηκαν με ήχο, τόνο και ρυθμό.

Η καινοτομία αυτή συνέβη διότι οι Ντανταϊστές θέλουν να καταργήσουν τη γλώσσα, θεωρώντας την όπως υποστήριζαν, “χειρίστη συμβατικότητα” γιατί μας επιβάλλει τη χρήση φόρμουλας και λεκτικών συσχετισμών που δεν μας ανήκουν, που δεν ενσωματώνονται σε κανέναν χαρακτηρισμό μας. Η γλώσσα γι' αυτούς είχε γίνει μάλλον φράγμα, παρά γέφυρα επικοινωνίας. Είχαν την πρόθεση με τα ηχητικά ποιήματά τους να καταγγείλουν μία γλώσσα “λεηλατημένη, αχρηστευμένη από τη δημογραφία και κενή”. Το συναίσθημα λοιπόν της απόδέσμευσης από κανόνες, από συνταγές, οδηγίες και επαινετική κριτική που χαρακτήριζε την ποίηση DADA, αλλά και τις άλλες μορφές έκφρασής του, οδηγούσε τους Ντανταϊστές στο σημείο να ακούνε αποκλειστικά και μόνο την εσωτερική τους παρόρμηση, αναζητώντας την έμπνευση στον κόσμο του αγνώστου.

Η “επιστράτευση του υποσυνείδητου” που παρατηρούσαν στο συμπτωματικό στοιχείο, έγινε βασικό γνώρισμα του DADA που πέρασε στην ιστορία σαν αισθητική του δικαιολογία.

Η ποίησή τους αντικατόπτριζε με ακρίβεια την αυξανόμενη αίσθηση παραλογισμού, τη θρυμματισμένη φύση της πραγματικότητας και την ολοκληρωτική απόρριψη όχι μόνο της λογικής και των παραδοσιακών τρόπων σκέψης αλλά και της πίστης σε μία ύπαρξη κυριαρχούμενη από τάξη και ακριβώς εκφραζόμενη με αυστηρή και συστηματική γλώσσα.

Μέσα από τη διακωμώδηση του συμβατικού γούστου και μέσα από την άρνηση της φορμαλιστικής αναζήτησης ανακάλυπταν τον βαθμό στον οποίο ο πολιτισμός είχε προσβληθεί από τη σάπια ηθικολογία αλλά και τη γενική διάλυση που χαρακτήριζε την εποχή.

ΣΤΟ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ

Από την εποχή που εμφανίστηκε το DADA μέχρι και σήμερα έχουν περάσει πολλά χρόνια. Ωστόσο το πνεύμα του DADA “αγγίζει” ή τουλάχιστον φαίνεται να προσεγγίζει το σύγχρονο άνθρωπο.

Μέσα στη σύγχρονη κοινωνία και πραγματικότητα που χαρακτηρίζεται από την έλλειψη προσανατολισμού σε

κάθε τομέα της ζωής μας, όπου υπάρχει καταγιγισμός πληροφόρησης αλλά και παραπληροφόρησης, κρίση αξιών, θεσμών, προτύπων και συστημάτων -πολιτικών και μη- ο άνθρωπος παραπαίει ψάχνοντας τον εαυτό του, το νόημα της ζωής και της ύπαρξής του. Τα διέξοδα που του προτείνουν κατά καιρούς γίναν αδιέξοδα και ο κορεσμός που προήλθε από την κατανάλωση υλικών αγαθών, τον κάνουν να νιώθει ασφυκτικά.

Αισθάνεται λοιπόν περισσότερο από ποτέ την ανάγκη να αντιδράσει, να αμφισβητήσει, να απορρίψει πράγματα και καταστάσεις. Νιώθει την ανάγκη να επαναστατήσει απέναντι σε όλους και σε όλα.

Εκφραστής της ανάγκης αυτής εξακολουθεί να είναι και σήμερα η τέχνη σ' όλες της τις μορφές, η λογοτεχνία, η ποίηση.

Αν λοιπόν λάβουμε υπόψη μας ένα τέτοιο πλαίσιο σκέψης ίσως η βραδυά που ήταν αφιερωμένη στο META-NTANTA να έγινε αφορμή για παραπέρα προβληματισμό και σκέψη.

Σαν φωτογραφική Ομάδα Τριανδρίας σκεφτήκαμε να αναβιώσουμε το κλίμα της εποχής του DADA με τη μορφή ενός happening. Έτσι λοιπόν, ανάμεσα σ' άλλα, περιλάβαμε ταυτόχρονη απαγγελία ποιημάτων, υπήρχαν σκέψεις αυθόρμητα ειπωμένες, αποδοχή ή απόρριψη από

το κοινό των τεκταινομένων επί σκηνής, ηχητικά ποιήματα που διαβάζονταν με στόμφο για να εντείνουν την προσοχή του κοινού, μουσική υπόκρουση με νότες ή θορύβους, αυτοσχεδιασμοί επί σκηνής από το κοινό και γενικά επικράτηση μιάς ατμόσφαιρας που θύμιζε ή τουλάχιστον φιλοδοξούσε να μοιάσει τις βραδυές που γίνονταν οι εκδηλώσεις στα διάφορα καμπαρέ της εποχής.

Θα ήταν ίσως ιδεατό και ιδανικό αν το “πνεύμα του DADA” συντελούσε στο να στραφεί ο καθένας από εμάς σε μία εσωτερική αναζήτηση, σε μία αναζήτηση του χαμένου αυθορμητισμού μας, της “αλήθειας” της ψυχής μας, σε μία αναθεώρηση των ιδεών και των πεποιθήσεών μας.

Αν το “πνεύμα του DADA” κατάφερε να αφυπνίσει κάποιες συνειδήσεις φτάνοντας στο σύγχρονο άνθρωπο, δηλαδή σε μας, τη συγκεκριμένη εκείνη βραδυά, έστω και με τη μορφή ενός “happening”, τότε σίγουρα άξιζε τον κόπο και τον χρόνο που αφιερώθηκε γι’ αυτήν.

Ελπίδα Ευκαρίδου

Βιβλιογραφία:

- Νταντά και Σουρρεαλισμός (C.W.E. Bigsby), από τη σειρά “Η Γλώσσα της Κριτικής”
- DADA 1916-1966. Hans Richter

Η αποκαθήλωση του σκόρδου
από το στόμα των αγγέλων
Πλήρη ημιπαιδεραστών τα πεζοδρόμια
με ζάχαρη καλυμμένα τα πρόσωπα
των μπάτσων

Γλυκιά νεότης του ψιδιού
Ρίξε το δηλητήριο στις κότας
τη μασέλα

κι ανάσυρε από το πηγάδι
το νεογέννητο κόκαλο
της ηθικής του σκουληκιού

λευκό ένδυμα

ξερίζωσε τα ψρύδια του ελέφαντα
και τίποτα τίποτα

ξανά και ξανά

Η προβοσκίδα της κυρίας προέδρου

καβάλα σε μια πεταλούδα

άρρωστη γλώσσα μες τη δροσιά

της ψλεγομένης βάτου

Ανάρμοστα κάγκελα

στο καπέλο της Ελεονώρας

Ασφαλτος στην πλάτη της σκούπας

Τώρα, σήμερα

Κάτω οι αιώνες

Πάνω οι άστεγες ηδονές

Κάτω το μέϊκ απ της εξουσίας

η κουλτούρα της οικογενειακής γαλήνης

το χρήμα των παπάδων

η ηθική των ανωνύμων εταιρειών

η σήψη των χοροεσπερίδων

το λουλουδιασμένο συνάχι της εποχής

Αννα Ευθυμιάδου

DADA : Νεομανιφέστο - Νεομαραφέτι

Προχθές που πήγα λαϊκή
μου φάνηκε σαν φυλακή
και κικιρικιρικικί
Με λίγο μούσι και βυζί
του Αριστοτέλη η ψωνή
να ζει κανείς ή να μη ζει ???

ΟΥΣΤ βρε ΠαλιοΝαζί

Χάι Χύτρα !!!

Χάι Βάνι !!!

ΜΕ ΤΟΥ ΑΝΤΡΕΑ το καυλί
δεν βλέπουμε πιά προκοπή
Εγώ γουστάρω την ' 'αυλή' '

Μη !!!

Μημημημήμή!!!

Τρομοκρατία είναι μαγκιά
Νοέμβρης και η ΕΛΑ
σου τρώω την ροδέλα
Στα σίδερα είν' οι καλοί
ακόμα κι ο Ρωχάμης
είναι σαβουρογάμης

Πότε θα κάνει ξαστεριά
πότε θα ψλεβαρίσει
να ρίξουμε γαμήσι ?

Αυτή είναι η λύση .

Σε μιά ρώγα από παρθένα
πέσανε οκτώ αλήτες
κι όλη μέρα
τσιριτοριτσιριτρώτσιριτρίτσιριτρώ

Πότε θα δούμε το μετρό ?

Της Σαλονίκης μοναχά
της πρέπουν οι ταβέρνες
Καλύτερα τα μπούτια απ' τις ψτέρνες
Τρία πουλάκια κάθονταν
κι ύστερα σηκωθήκαν
και πυροβοληθήκαν

τα μαλακισμένα

Οκτώ Ρωσίδες πέρασαν
χωρίς καμία βίζα
Κορνίζα είν' η Λίζα

Πάρτ' τη μίζα

Μωρή θεραπευμένη

Καλύτερα μιάς ώρας
σουβλάκια με ψακή
παρά να πίνω μπόμπες
τσίπουρο και ρακί
Στη σκάλα του Μουδιάνου
ανέβηκε σκυλάς
όταν θα πω "'ο λύκος"
εσύ θα τα ψυλάς

Τα έρμα. Μπρρρρρρ

Μπέεε, Μπέεε, Μπέεέ

Καλήν ημέρα άρχοντες
κι αν είναι ορισμός σας
καλός κι ο πισινός σας
Το μουνί της ξενιτιάς ψέρτο εδώ
το τρώω με αυγό

Sachois Otambashiðns

ΡΩΤΑ ΕΜΕΝΑ

Θουρριαγάθο μπλακμπέρυ θαρθαμόρα
γκραισσάζ εξτένσιον
πρεβογιάν σανσίρλι κουνιάδο
μισέλλανυ τσούτσκα λάτρεψα
γιορντάν κοντραβενθιόν περικάρπιο
εσαεί ετέ μπήκαμε σε σον
μπουζ μπλουζ νάνι
τζενεραλαιοζέισιον ντομάνι
γες δέι αρ
γλύφανον πορ ντεσγκράθια ντροουί
κατρ βεν σαν ντρούγκα μπάνκα
ζε εμερέ πορτατίφι μπάοκ
καρντάς χινέμπρα οψαίντ
τραγουδοποιός ολόγκραψυ ατν ατν
ατν αντ ατν ατν ατν ατν ατν
ατν ατν ατν ατν ατν ατν

ατν ατν

Θανάσνς Ράπτνς

ΜΟΥΣΙΚΟ ΔΡΩΜΕΝΟ DADA

Η ιδέα για το μουσικό δρώμενο DADA δόθηκε όταν σκεφτήκαμε να προκαλέσουμε αυτούς που παρακολουθούσαν, να συμμετάσχουν ενεργά στην όλη παρουσίαση.

Μέχρι τότε το “κοινό” παρακολουθούσε τα τεκταινόμενα επί σκηνής σαστισμένα και με απορία, ίσως και με μία δόση ειρωνείας, αναρωτόμενοι για το τι ακριβώς συμβαίνει εκεί πάνω. Σιγά-σιγά, μέσα από την ποίηση και την στιχομυθία, καθώς και τις ερωτήσεις που απηύθυναν “οι επί σκηνής” στο “κοινό” δημιουργήθηκε η ανάγκη της άμεσης και ουσιαστικής συμμετοχής των υπολοίπων στο όλο happening (ή συμβάν).

Έτσι πήραμε άδεια μπουκάλια και κουτάκια μύρας και αναψυκτικών και ρίξαμε μέσα κόκκους ρυζιού, συνδετήρες, καρφιά και οτιδήποτε μπορούσε να παράγει ήχο με το κούνημα του μπουκαλιού. Τα κλείσαμε με ταινία και τα μοιράσαμε ενώ ακόμα κάποιος στη σκηνή απάγγειλε ακόμη ένα ντανταϊστικό “ποίημα”.

Αρχίσαμε να κάνουμε θόρυβο με τα κρουστά πριν ακόμα βγούμε στη σκηνή, έχοντας κάποιο υποτυπώδη ρυθμό στην αρχή για να προκαλέσουμε αυτούς που κρατούσαν τα μπουκάλια να συμμετάσχουν ακολουθώντας τον.

Όταν ανεβήκαμε στη σκηνή όλοι συμμετείχαν -όχι βέβαια ακολουθώντας τον αρχικό ρυθμό, ούτε τις ασυνάρτητες μουσικές φράσεις μας- δημιουργώντας έναν META-NTANTA θόρυβο. Με αυτόν τον τρόπο αυτοί που μέχρι τότε παρακολουθούσαν απλώς με περιέργεια ή ίσως και με απάθεια, ταυτίστηκαν με τα παιδιά στη σκηνή και άρχισαν να εξωτερικεύουν τα συναισθήματά τους και να δείχνουν ότι συμφωνούν ή διαφωνούν με τα όσα γίνονταν πάνω στη σκηνή, κουνώντας με ανάλογο ρυθμό τα μπουκάλια και τα κουτάκια που κρατούσαν.

Κάποιοι μάλιστα ένιωσαν τόσο άνετα και χαλαρά που δε συγκρατήθηκαν και σηκώθηκαν να χορέψουν το META-NTANTA κυκλωτικό χορό τους.

Ετσι με το τέλος και τον απόηχο της βραδυάς έμεινε σε όλους η εντύπωση αλλά και η πεποίθηση πως η μουσική ή έστω ακόμη και η πρωτόγονη έκφρασή της με θορύβους, συντελεί στο να εξωτερικεύουμε τον εσωτερικό κόσμο μας και τα συναισθήματά μας και το σπουδαιότερο στο να επικοινωνούμε μεταξύ μας. Και αυτό είναι που έχει μεγαλύτερη ανάγκη ο σύγχρονος άνθρωπος στους τόσο δύσκολους και αφιλόξενους καιρούς που ζει.

Καμπούρης Γιώργος - σαξόφωνο
Μπατέλης Πέτρος - κρουστά
Πιτουράς Θωδορής - κρουστά

Στη βραδυά για το META-NTANTA

Ακούστηκαν κομμάτια από τους μουσικούς :

J. Cage

E. Varese

E. Satie

F. Zappa

J. Zorn

Kronos Quartet

M. Σιγανίδης

Λ. Πλάτωνος

T. Buckley

και διαφόρων ουτοπιστών αμερικάνων ακόμη διάφορα
ακουστικά κολάζ.

Το έργο των καλλιτεχνών αυτών σχετίζεται με τον ένα ή
άλλον τρόπο με το DADA και το META-NTANTA που δεν
μπορούμε να περιγράψουμε λόγω του περιορισμένου της
έκδοσης.

Για περισσότερες λεπτομέρειες παρατίθεται η παρακάτω
βιβλιογραφία :

Περιοδικό Διαβάζω

Περιοδικό Ηχος

DADA, Hans Richter

και σε αντίστοιχα LP και CD.

Φιλμογραφία της βραδυάς META-NTANTA

Προβλήθηκαν ολόκληρα ή μέρη από τις ταινίες:

Entr' acte (Διάλειμμα) – Ρενέ Κλαιρ και Φράνσις Πικαμπιά

Η ταινία είναι προϊόν –ιδέα ενός καλλιτέχνη, του Πικαμπιά που δεν είναι σκηνοθέτης– και δεν διστάζει όντας έξω από το παιχνίδι– να καταρρίψει τις συμβάσεις της κινηματογραφικής τέχνης.

Περισσότερες πληροφορίες στο βιβλίο της Στ. Θεοδωρίδη “Κινηματογραφικές πρωτοπορίες”, εκδόσεις Νεφέλη.

Ανδalousιανός σκύλος (Σ. Νταλί, Λ. Μπουνιούελ) μαζί με δρώμενο σχετικό με το “μάτι”

Πρόβα ορχήστρας (Φ. Φελλίνι) –σκηνή της καταστροφής Στιγμιότυπο από την ταινία Μπάτμαν Ι –είσοδος και καταστροφή μουσείου τέχνης από τον J. Nicolson ως joker
Τα χρώματα της ίριδας (Παναγιωτόπουλος)

Διαφάνειες

Τη βραδυά του META-NTANTA έργα όλων των ανατροπών της φόρμας και του περιεχομένου της τελευταίας πενηνταετίας επροβάλλοντο συνεχώς επάνω σε τοίχους, περσίδες, τζαμαρίες και θεατές.

Ο έρωτας, ο πόλεμος και ο θάνατος του Lennon είναι
ΥΣΤΕΡΟ-ΝΤΑΝΤΑ

Μα εμπρός, άκου τα λόγια μου
γιατί η μάθηση αυξάνει το νου

Όπως είπα και πριν αγγίζοντας τα πέρατα του λόγου,
κάτι διπλό θα πω

Άλλοτε αυξάνεται ώστε να είναι ένα μόνο απ' τα πολλά,
άλλοτε διαχωρίζεται σε πολλά από ένα

Φωτιά και νερό, και γη και του αέρα άπλετο ύψος,
και χώρια απ' αυτά η ολέθρια Διαμάχη, ίση σε αυτά καθ'όλα,

και η Φιλία μέσα τους, ίση τους κατά μήκος και πλάτος

Αυτήν με νου κοίτα και όχι χάσκοντας με τα μάτια
αυτήν, που και απ' τους θνητούς αναγνωρίζεται στα μέλη
φυτρωμένα

Δέκα χρόνια ΤΡΙΑΝΔΡΙΑ
ΡΕΤΣΙΝΟΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
και γαμώ φωτογραφία

Θεατρικά δρώμενα επαναλαμβανόμενα

Ποιητής	(Απαγγέλει)
Ξωτικό Α'	Ακολουθήστε με, κύριε
Ποιητής	Οχι, τώρα
Ξωτικό Α'	Τώρα κύριε
Ποιητής	Οχι, τώρα
Ξωτικό Α'	Τώρα, κύριε
Ποιητής	Αφήστε με
Ξωτικό Α'	Θα σας προσφέρω το κεφάλι του δημίου πάνω στην παλέτα σας
Ποιητής	Μισώ την παλέτα μου
Ξωτικό Α'	Το κεφάλι του δημίου ;
Ποιητής	Μισώ την παλέτα μου
Ξωτικό Β'	(Μπαίνει) Η παλέτα σας, κύριε
Ξωτικό Γ'	(Μπαίνει) Το σαξόφωνό σας, κύριε
Ποιητής	Παίξε μου
Ξωτικό Γ'	(Παίζει σαξόφωνο)
Ποιητής	(Απαγγέλει)
Ξωτικό Α'	Το κεφάλι του δημίου, κύριε ;
Ποιητής	Το τραπέζι είναι έτοιμο, ας περάσουμε

Αννα Ευθυριάδου

Προς Μάνα, Βασίλη, Dada Μετά
Ενας χτύπος ρολογιού
σε κατάσταση αναμονής
με κύκλωσε, να κατανοηθώ, να γίνω
ακουστός
να μη διακοπώ
και διαμελισθώ
Κυκλώθηκα σε cafe
από παραινήσεις, συμβουλές
- με τη βλακεία πως τα βάζεις -
από κύκλους ανθρώπων, άλλως πως,
σχετιζομένων με το θέμα
Αφού μπορεί, αφού μπορεί
το έχει αποδείξει
εν όψει πολιτιστικής πρωτεύουσας
εμείς, ναι εμείς, ντόπιοι εμείς
κόσμο να μαζέψουμε
να κάνουμε τον ντόρο
και το μπαμ
Αφού μπορεί, αφού μπορεί
η Μόνα να μαζέψει,
ο Βασίλης να αντέξει
το έχει αποδείξει

Παραστάσεις προηγούμενες
και καταξιωμένες
έρωτες που τώρα έψυγαν γι' αλλού
Αν μπορεί, αν μπορεί
τον Τζόυς να ορμηνέψει
αν μπορεί, αν μπορεί τους φωτογράφους
να μαζέψει
Θεατρικά ορμώμενη να αποδείξει τι;
Εικαστικά ορμώμενος να αποδείξει τι;
για ηθοποιούς, σχήματα νόησης, κομμάτια
της
πραγματικότητας, θρύψαλλα του εαυτού
και του φωτός
ένα, δύο, τρία, τέσσερα, πέντε
ένα τι λες
δύο πως το λες
τρία με ποιό τρόπο το λες
τέσσερα για ποιό σκοπό
ΠΕΝΤΕ ΣΕ ΠΟΙΟΝ ΤΟ ΛΕΞ
' 'Θεέ μου, τι είναι όλο αυτό που με
βλέπει' '
φωνή από την καρδιά θηρίου
προφητικός άνεμος ύστερος
στη μέση της ερήμου

Αφού μπορεί, αφού μπορεί
αν μπορεί, αν μπορεί
κι όμως συνεχίζει
Η πετριά σ' αυτούς που 'ρθαν για τ'
όνομα
ή επειδή κάποτε γελάσαν
ως υποθήκη για τον :
κυρίες και κύριοι,
ΜΕΤΑ ΤΡΙΑΝΔΡΙΑ ΛΟΡΕΝΤΖΑΤΣΙΟ ΤΖΟΥΣ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ
Αν στο πρώτο αντιστάθηκα ώσπου με
κατέλαβε
το δεύτερο ωρίμασε την πλημμυρίδα χωρίς
την άμπωτη
άμπωτη δικαιολογία κομπορμιισμού
χρησμού συνέχεια, το πλήθος
ό,τι δεν αφομοιώνει, καταστρέφει
Ω Μόνα, ω Τζαρά, ω Βασίλη, ω Picabia
'Η τέχνη είναι αλκοόλ, δεν είναι
βάλσαμο''
και δη τσίπουρο ή βότκα
Ο πελάτης έχει πάντα δίκιο
Λεν οι ταβερνιάρηδες
με το ίδιο πάντα
μενού

εγώ δεν πιάνομαι στην αυτή διαδρομή
εσύ δεν πιάνεσαι μπρος στο πλήθος
ο άλλος

χτυπηθείτε

υποκλιθείτε

στ' αμπάρι παράθλασης πειρατικής
στα ψώτα META-NTANTA εκδήλωσης
σαρκαστικής

ως προς το χρόνο που ξέκλεψες
με τρόπο σέρτικο
από το γιάπικο μιας μηχανής

Γιώργος Καμπούρης

Σημ. META-NTANTA βραδυά 22.11.1995

Παραστάσεις του Θ. "'Παράθλαση'"

Κασσάνδρου 132 :

α. Οδυσσέας του Τζόϋς

β. Λορεντζάτσιο του Αλφρέ Ντε Μυσσέ

Πάνω στο πλοκάμι της άστατης ζωής
το βαθύ μπλε της μνήμης σου :
ο τρικεράτωψ του νου
τρύπησε το μανδύα της σκέψης σου.
Ερχεσαι από άγραφα καβούκια
σαλιγκαριών
στη μέση της πίκρας μου
και ξαποσταίνεις άδοξα
ΣΥΝΕΧΙΣΕ ...

Γιώτα Σταμπουλή

OTAN TO PADA XTYNAEI THN POTA KAI ONOI TOY ANOIKOYN

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ. ΜΕΤΑ- DADA

ΓΙΑ ΤΟ ΔΑΔΑ ΜΙΑ ΒΡΑΔΙΑ ΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΔΑΔΑ

a

KATSE

Μελλοντικό κοπάδι εντόμων που
δραπετεύουν
από το μηχανοστάσιο της κόλασης
για να
συναντήσουν ένα βάζο μέλι στο
μίσχο ενός
ταύρου
Ατοπιτ ατοπιτ
Ατχον Σοταναθ
Οτχαιρλου
Ωτακ ιο Σεισνοξε
Αρπον Αρπον
Οτς Ατοπιτ
ΤΑΜ ΤΑΜ ΤΑΜ
Σειεροπ

Αννα Ευθυμιάδου

Το DADA πολέμησε ενάντια στη συμβατικότητα. Ενάντια στις ψευδοαξίες της αστικής τάξης. Ενάντια στον κορεσμό των διανοούμενων. Ενάντια στους καλούς ανθρώπους, τους αμπελοφιλόσοφους, τους ψευτοδιανοούμενους. Το NEO-DADA συμβιβάστηκε με την ξεφτίλα της μικροαστικής κοινωνίας έγινε με τη μορφή της Λαϊκής - Τέχνης η δημοφιλής εμπορική εκδοχή της (POP - POPULAR). Η τηλεόραση μεταμορφώνει τους διανοούμενους σε μανεκέν. Πασαρέλες όμορφων σκέψεων χωρίς ουσία. Χιλιάδες κουβέντες που δε λύνουν τίποτε. Ο μόνος λόγος που λέγονται είναι για να γίνουν γνωστοί αυτοί που τα λένε, να γίνουνε φίρμες. Τίποτε άλλο.

- Τότε τι είναι Τέχνη ;
Ποιός είναι ο καλλιτέχνης; Ο Ανατροπέας, αυτός που τα κονομάει ή αυτός που το δηλώνει περιφέροντας το κουράρι του στα Μέσα Μαζικής Αποχαύνωσης;
- Δεν είναι η Τέχνη ένα μικρό μέρος της ζωής;
- Είναι!
- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ όμως TEXNH για το META-NTANTA μπορεί να είναι μόνο αυτή που δεν επηρεάζεται από τις ανάγκες της μάζας ή των δημιουργών.

Βασίλης Καρκατσέλης

χορεύω
 γύρω από μια λεύκα
 γύρω από ένα γιασεμί
 χορεύω
 τιμώντας ένα τίποτα
 όλα στα μυαλό μας είναι.
 κι ο έρωτας, κι η αγάπη
 η ευτυχία, η δυστυχία
 κι η παρουσίαση, κι η απουσία.
 Κι όλοι οι άνθρωποι,
 μηδενός εξαιρουμένου,
 πουλιά πετούμενα.
 Τυχαία συναντιόμαστε,
 τυχαία γνωριζόμαστε,
 τυχαία αγαπιόμαστε,
 τυχαία κάνουμε έρωτα.
 Όπου να μας παρασύρει
 της καθημερινότητας,
 οι πλημμύρες της πόλης.
 Θέλω να ζήσω
 Να ζήσουμε.
 Όπως. Όσο. Ό,τι. Ομορφα μοναχά.
 - Πες μου, πειράζει;
 - Τι βλέπεις από το μικρό
 παράθυρο;
 και τώρα;

Μαρία Χατζηπέτρου

Μέθοδος νεκροψίας με δηλητηριώδη αέρια
που απομακρύνουν τους λεκέδες

Το μουσικό πόδι του αλόγου
Η ποιητική εκτίναξη του σάλιου
Αλάθητο χτύπημα
του μαγικού κουτιού
του εκστατικού πυροβολισμού
Η σανιδένια σημαία στο ταβάνι
Ω ! εικαστική βλάβη του πουλιού
Μείγμα σκατού και παγωτού βανίλια
σε νερουλιασμένα στόματα
Τρίχες κεφαλιού στη χλόη
Γαλάζια σύννεφα σκατωμένου μυαλού
Αγαπημένε μου,
λατρεύω το ξύλινο πόδι σου !
Ανέβασέ με στο άλογο
Κόψε τις τρίχες
που ψυτρώσανε στα χείλη μου
Εμετικά σε περιμένω
μ' ένα λουλούδι στην καπνοδόχο
Ω ! εξυπνοτάτη αγελάδα μου
Χτες μου ζητήσανε το χέρι σου

Το ένα σου βυζί κρέμεται
από το μάτι του στρατηγού
Κόκκινα ζουμερά μυαλά
στον καναπέ των ουρητηρίων
Αμπούλες από κύβους Κνορ
Μυστική συνάντηση ερπετών
για το μέλλον της ανθρωπότητας
Ω ! φτωχό μου άλογο
το ένα σου πόδι είναι ψάλτσο
Στις κίτρινες από σουσάμι
διαδηλώσεις ψευ ! πως θα παραβρεθείς ;
Κακοποιημένα αυτιά της πόλης
Δείτε με καβάλα σε μια σαύρα
Ερπύστριες ξεσχίστε τα βυζιά του χάους
Ω πόλη ! Ω πόλη !
Καρκινοπαθές σώμα σε αναπηρική
πολυθρόνα

Αννα Ευθυμιάδου

Σύνδεση DADA και META-NTANTA με την κολυμβήθρα της τερατολογίας, που αποτελεί μια πλευρά έμπνευσης. Ο φόβος του υπερφυσικού γίνεται όπλο στα χέρια του κράτους που ξεφεύγει από τις δομές της κοινότητας, γίνεται πλανητικό με τη παγκοσμιοποίηση της λογικής της αγοράς, τα ΜΜΕ, τη τεχνολογία, τις πολιτικές ανακατατάξεις.

Οργάνωση λοιπόν αρχικά στη βάση συνοχής ηθών (βλέπε "Όνομα του ρόδου", ταινία του Ζ.Ζ.Ανώ που βασίζεται στο βιβλίο του Ο. Εκο). Η κλοπή του βιβλίου του Αριστοτέλη για το γέλιο και η ανησυχία μήπως εκλείψει ο τρόμος από τον άνθρωπο.

Πειθαρχική επεξεργασία της φαντασίας ώστε με το στυλιζάρισμα απομακρύνεται από την οργιαστική της βλάστηση στην απεικόνιση του τέρατος (Θρησκεία - Αποκάλυψη) ιδίως σε καιρούς διασαλευμένης κοινωνικής τάξης.

Η δύναμη του φόβου επιτελεί διπλό έργο ανταποκρινόμενη στο άγνωστο -ανάγκη ψυχική που πλημμυρίζει την ανθρώπινη ψυχή- αποδίδοντάς του εξουσία, αποφορτίζει την ανθρώπινη ψυχή από την ακαθόριστη παρουσία του ώστε να γίνει πιά "παραγωγική" σαν μηχανή αλλοτριωτική της εργασίας και του χρόνου. (βλέπε βιβλίο Μ. Dysan "Ο μηχανικός του χαμένου χρόνου").

Η πίεση που ασκείται πάνω στην ομάδα αυξάνει την έκταση του χώρου που γεννάει το τερατολογικό και που ανταποκρίνεται σ' αυτό.

Ωσάν αρχαίοι ημίθεοι που αναποδογυρίζουν τη σχέση ανθρώπου και αποτρόπαιου.

Διαδικασία ψυχαναλυτική, διατήρηση, ανάδυση στο ομαδικό υποσυνείδητο. (Βλέπε πίνακες Ι. Μπος, Μ. Ερνστ).

Απελευθέρωση του ποιητικού θέματος από το "σωστό", το "λογικό".

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε πως ο ντανταϊσμός επανήλθε στο "νεο-ντανταϊσμό" από τη γεννιά των μπητ και του πολέμου του Βιετνάμ και ενώ το πρώτο του κύμα δεν άγγιξε την Ελλάδα το δεύτερο είχε οπωσδήποτε κάποιες έγκαιρες εκδηλώσεις μαζί με άλλες συναφείς τάσεις.

Γιώργος Καμπούρης

Σχετική η έκθεση Max Ernst στην Δημοτική Πινακοθήκη στα πλαίσια της Πολιτιστικής (Ιανουάριος 1997)

DADA

Τριανδρία 22 του Νοέμβρη 1995 ...

Μια πεταλούδα εκτοξεύεται στο ταβάνι με ιλιγγιώδη ταχύτητα και τσακίζει τα όμορφα πλουμιστά της χρώματα στο σανιδένιο πάτωμα. Την κηδεία της αναλαμβάνουν ζωγραφισμένα πρόσωπα, με φτηνό μαύρο μολύβι ματιών, ενώ τα αίματα μαρτυρούν για το προηγηθέν δυστύχημα. Με ευφορία ψυχής τα ερπετά γλείφουν το πάτωμα, μερικά κομμάτια χαρτιών παίρνουν τη θέση χαρτοπετσέτας πάνω στο τραπέζι και τα αιωρούμενα πάνω απ' τα κεφάλια γράμματα, συναπαρτίζοντα λέξεις ποιημάτων, χαμογελούν χλευάζοντα την αίγλη της στιγμής. Οι γλύπτες - εκκολαπτόμενοι και όψιμοι, αδιακρίτως ηλικίας και τεχνικής- κόντρα στη λογοκρατούμενη σκέψη των εντόμων και στην πλαστή -επίπλαστη;- συνείδηση των κοράκων εκθειάζουν την καταστροφική μανία των ομοτέχνων τους, προσφέροντας σαντιγύ με αμελέτητα ιψιλοκομμένα -των πάσης φύσεως ζώων και ζώντων οργανισμών. Οι φωτογράφοι ντυμένοι την αρκουδίσια όψη τους και χειμάρρους εμπνεύσεων κρατώντας στα χέρια τους -επίπονο έργο, διότι πρόκειται περί υδάτων

ορμητικής και βάνουσης μανίας- οσμίζονται τον
ατελεύτητον παροξυσμικόν οργανισμό της
μηχανοκίνητης τέχνης τους και σπεύδουν στο τραπέζι,
όπου τα σχισμένα έργα των ποιητών, όπως προελέχθη,
έχουν αντικαταστήσει τις χαρτοπετσέτες. Μα οι ποιητές
απτόητοι, αναιδείς, θρασείς, ως εκ της φύσεως τους,
όμοιοι πιγκουίνοι, ουρλιάζουν την τέχνη τους πάνω σε
εξέδρες από πολύτιμο μέταλλο, ημίγυμνοι και με την
“εμπνοή” της τέχνης τους πάνω στα δάχτυλα των
ποδιών τους -σκήπτρο βασιλικό και κύμβαλο αλαλάζον.
Μέσα στον πανικό της επικήδειας πομπής μια
μασκοφορεμένη μάγισσα γριά με άδεια στήθεια και
πόδια από τσουκνίδα αναζητά ένα μάγο αγύρτη
πουλώντας μαντζούνια και άλλα τινά -της τέχνης της κι
αυτή- γλείφοντας το πάτωμα εκεί που
γκρεμοτσακίστηκε η πεταλούδα. Αμφίθυμοι,
πολυπρισματικοί “αλήτες” με γενειάδες γεύονται
γλυκίσματα με γεύση ξερατών διακωμωδώντας την
ιλαρή ατμόσφαιρα των συνδαιτημόνων. Ελπίζοντας και
διαψεύδοντας, πουλώντας όνειρα με υφάσματα
μεταξωτά -ζωγραφισμένα με τέχνη περισσή στο χέρι από
ανάπηρες παρθένες και εύρωστες εταιρες. Φορτίζοντας -
αποφορτίζοντας, φωτίζοντας και συσκοτίζοντας, μ’ όλες
τις λειτουργίες τις διαλυμένες της όρασης των πουλιών,

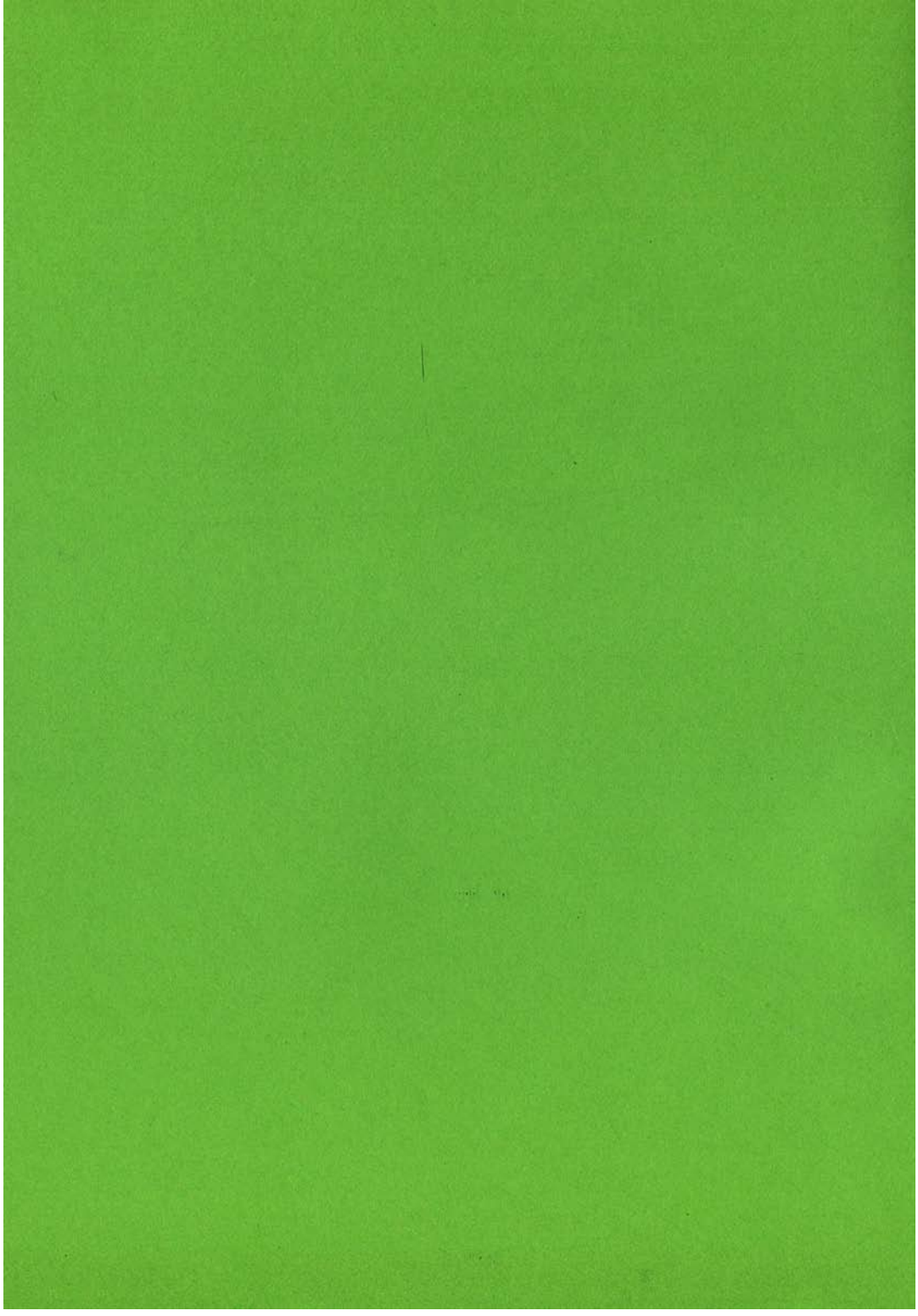
διαλύοντας εν τέλει την αρμονική ψευδοεικόνα του κόσμου, της ζωής, του έρωτα και του θανάτου, όλο το ζωτικό βασίλειο πανηγυρίζει για το τίποτα πέρα απ' αυτό. Το μηδέν και το παν. Το εν και το όλον. Το πλήρες και το κενό. Αναιρέσεις του πλήθους των εντόμων και των ερπετών, των πουλιών που τραγουδώντας παραφωνίες εκθέτουν την ύψιστη δημιουργία των βρυκολάκων στην απόλυτη κρίση. Το τετελεσμένο γεγονός των γηπέδων, το εμφανές αποτέλεσμα της σήψης -των “φτερωτών ψαριών” εννοείται- παρασυρόμενα από την ορμή του Αχέροντα, του Πυριφλεγέθονα, της Στύγας και του Κωκυτού οδεύουν περιχαρή προς την ασπρόμαυρη εκτύπωση του Αδη.

Αννα Ευθυμιάδου

Σ' ότι μας (αναγεννάει)
και διαρκεί
τονίζοντας τη διαδρομή
και όχι
αυτό που θάβει
στην πίσω όψη
την ποίηση και τον έρωτα
Σ' ότι μας ανοίγει
στο σύννεφο
και λουλουδίζει πτωχό
σε ξερό βράχο
τρεμουλιάζει
την καρδιά μας ξεκολλά
ως το χαμό μας

Κι όχι
αυτό που αέναους κουβαλητές
Σίσσυφους μας κάνει
ως την επανάσταση
ως το χαμό μας

Γιώργος Καμπούρης

Αντισυνταγματάρχης Γεώργιος Γ. Αλεξάνδρου, 39 ετών, με 15 χρόνια υπηρεσίας, είναι ο πρώτος που κέρδισε το βραβείο. Είναι απόφοιτος της Σχολής Ευελπίδων και έχει λάβει μέρος σε πολλές επιχειρήσεις. Είναι παντρεμένος και έχει δύο παιδιά.

DADA*

Όταν ξεσπάει ένας πόλεμος τίποτε δε μπορεί να προβλεφθεί, τίποτε δε μπορεί να εξελιχθεί ομαλά, τίποτε δε μπορεί να είναι όπως ήταν. Κανόνες για τη ζωή, τις σχέσεις των ανθρώπων, αλλά πολύ περισσότερο για την τέχνη.

Αν κοιτάξουμε τι γίνεται δίπλα μας, σε ένα “τοπικό” πόλεμο, αυτόν της Βοσνίας, ίσως αναλογιστούμε τις μέρες του πρώτου παγκοσμίου. Ερχεται στο νου το παράλογο των νεκρών, των καταστροφών και γενικά της υπόθεσης, οι ανατροπές των αξιών.

Σκεφτόμαστε όμως τους καλλιτέχνες ;

Τι να σκαλίζει άραγε ένας γλύπτης όταν δεν είναι στα χαρακώματα ; Ίσως δε σκαλίζει καθόλου. Ίσως να μην είναι και στα αμπριά, να μη κρατάει οπλοπολυβόλο ή όποιο άλλο όπλο.

Τι να φωτογραφίζει άραγε ένας φωτογράφος ; Ομορφες πορσελάνες σε βελούδινα τραπεζομάντηλα;

* Διαβάστηκε τμηματικά σαν κεντρικός αφηγηματικός κορμός στη βραδυά του META-NTANTA

Αποκλείεται, γιατί οι πορσελάνες σπάσανε στον τελευταίο βομβαρδισμό και τα τραπεζομάντηλα γίνανε επίδεσμοι. Μήπως ανθισμένα κλαδιά μυγδαλιάς; Μα τα δένδρα κόπηκαν για να ζεστάνουν τους επιζώντες και τους τραυματίες στα νοσοκομεία. Μήπως φωτογραφίζει καλλίγραμμες καλλονές για τα εξώφυλλα της σεξουαλικής επανάστασης; Μάλλον όχι γιατί τα σώματα γέμισαν ουλές.

Τι να φωτογραφίσει άραγε; Τι φρίκη του πολέμου; Σε ποιό συμπολίτη τους να τις δείξει όταν η πραγματικότητα που βιώνει θα είναι σκληρότερη από την κάθε τέχνη;

Με ποιό τρόπο να ασκούν την τέχνη τους, οι δημιουργοί φωτογράφοι όταν δεν έχουν φίλμ, χαρτιά, κορνίζες, αίθουσες; Μόνο με σκέψεις ή μανιφέστα και επιστολές συμπαράστασης σε ξένες ομοσπονδίες; Μα είναι δυνατόν να ζήσει ο καλλιτέχνης χωρίς τέχνη;

Όταν ξεσπάει ένας πόλεμος το σώμα της τέχνης την πληρώνει το ίδιο με την κατεστράμμένη γη και τα κουρελιασμένα κορμιά.

Όταν ξεσπάει ένας πόλεμος το παλιό γίνεται ακόμα γρηγορότερα παλιό και το καινούργιο που θα βλαστήσει με τη λήξη του πολέμου, αν όχι αδιάφορο, τουλάχιστον απρόβλεπτο.

Όταν ξεσπάει ένας πόλεμος ο καλλιτέχνης πρέπει να διαλέξει ανάμεσα στο χαράκωμα (μη ενασχόληση με το αντικείμενό του), τα μετώπισθεν (κρατική, συμβιβασμένη ή φιλοπολεμική τέχνη) και την εξορία (αντιρρησίες συνείδησης τους λένε σήμερα, αναρχικούς τότε).

Οι ντανταϊστές διάλεξαν τον τρίτο δρόμο. Να το θεωρητικό υπόβαθρο που πρέπει να έχει κάποιος κατά νου, εάν θελήσει να καταλάβει το DADA. Ένα κίνημα που ήλθε από το πουθενά και χάθηκε στο πουθενά ή μάλλον από το παντού και διηθήθει στο παντού. Ένα κίνημα που στο μικρό χρονικό διάστημα που κράτησε συγκροτημένο, συμπεριέλαβε στις τάξεις του, σαν ένα τεράστιο χωνευτήρι, καλλιτέχνες κάθε καταγωγής και από όλα τα κινήματα που προϋπήρξαν, τους κράτησε για πεντ'-έξι χρόνια στην ομπρέλα του και τους ξανά'στειλε στα επόμενα για να μπολιάσουν και να διαδώσουν τις ιδέες της απόλυτης ελευθερίας, που με τόσο δύναμη, πόνο, αλλά και χιούμορ, επεξεργάστηκε. (Ποτέ το DADA δεν είχε, αλλά και δε θέλησε να αποκτήσει, ξεκάθαρα προσδιορισμένες αρχές).

Έτσι πρέπει να βλέπουμε το DADA. Σαν μία συνύπαρξη δημιουργών που στην προσπάθειά τους να διαμαρτυρηθούν

για το παράλογο του πολέμου, διαλέξανε την καταστροφή των παραδοσιακών δομών της τέχνης, κάτι που με τη σειρά του προσέφερε ακόμη περισσότερη ελευθερία σκέψης και πρακτικής. Ελευθερία όχι μόνο στην πλαστική γλώσσα αλλά και στην αναγνώριση του δικαιώματος των καλλιτεχνών να εκφράζονται υποκειμενικά, όπως οι ίδιοι θέλουν και όχι όπως η κοινωνία απαιτεί.

Αντίφαση ; Ναι !

Αυτοί που διακήρυξαν ότι επιζητούσαν τους δρόμους που θα αποκαθιστούσαν τη δημιουργική επαφή της τέχνης με τους ανθρώπους, (η τέχνη είχε καταντήσει μία αποκλειστικά ιδιωτική υπόθεση και ζητούσαν να την ξαναφέρουν για μία ακόμη φορά σε αρμονία με τον άνθρωπο και την εργασία του) εργάστηκαν σ'ένα μοναχικό και εξεζητημένα πειραματικό δρόμο, που με μαθηματική ακρίβεια τους οδήγησε ακόμα μακρύτερα, όχι μόνο από το κοινό, αλλά και την κυρίως μάζα των καλλιτεχνών.

Αυτοί που φώναζαν πως “ο αισθητισμός δεν ήταν άλλο εκτός από διαστροφή” δεν κάναν στην ουσία τίποτε διαφορετικό από το να υποσκάπτουν τα θεμέλια της τέχνης με τα όπλα των προηγούμενων κινημάτων αλλά

και της επικοινωνίας με το χλευασμό της. (Η άρνηση αυτού που μετά από τόσους κόπους, αγώνες και θυσίες, κατάφερε η κοινωνία, να αποδεχθεί για δικό της “Ωραίο” σημαίνει απομόνωση).

Ναι ! Αυτό είναι το DADA !

Ένα κίνημα (αν και ποτέ δε λειτούργησε σαν τέτοιο, σαν οργάνωση ή έστω σαν μία αισθητική ή ιδεολογική τάση της τέχνης), ένα κίνημα ANTI-τέχνης που ζήτησε να καταργήσει κάθε σοβαροφάνεια στην τέχνη, γιατί όχι και την ίδια την τέχνη, αν αυτή δε μπορεί να είναι άλλο από την επίφασή της, άρα άχρηστη. Να καταργήσει κάθε φραγμό ή περιορισμό στη σκέψη για παραγωγή τέχνης. Να καταργήσει τον ίδιο τον πολιτισμό, αν είναι αυτός ο πολιτισμός να δημιουργεί πολέμους που μάλιστα θα μοιάζουν αναπόφευκτοι και ατελείωτοι, να τσακίσει κάθε στάση ζωής.

Οι ντανταϊστές καβάλα σε διαφορετικούς κομήτες, ζήτησαν η δράση και το φως τους να φέρουν την ολική αποσύνθεση των πάντων, του σε γενική διάλυση κόσμου. Πλημμύρισαν κατάρες τις καλλιτεχνικές ακαδημίες του ακρωτηριασμένου κόσμου της εποχής, για να καταφέρουν -αν το κατάφερναν- ν’ αντικαταστήσουν τα δάκρυα από

τις σειρήνες. Πάλεψαν, μέσα και έξω από το ριγκ, για τη συστηματική καταστροφή κάθε μορίου ανθρωπίνου αισθήματος, γιατί ψάχναν, με οδηγό το συναίσθημα, στα σκοτάδια τη διαδικασία εκείνη που θα οδηγούσε την τέχνη, αλλά και την κοινωνία, στο εκτυφλωτικό φως. Καθώς η τέχνη, γι' αυτούς, δεν ήταν αυτοσκοπός αλλά ευκαιρία για κοινωνική κριτική, αδιαφόρησαν τελείως για το εάν η απόρριψη της μέχρι τότε τέχνης περνούσε από την απόρριψη της ίδιας της τέχνης. Η νέα της λειτουργικότητα περνούσε μέσα από την ολοκληρωτική άρνηση όλων όσων είχαν προϋπάρξει. Η όποια ορθολογικότητα έπρεπε να πεταχτεί στα σκουπίδια. Ο όποιος συμβατικός τρόπος του σκέπτεσθαι έπρεπε να πεταχθεί στα σκουπίδια. Η κάθοδος στον Αδη των αξιών ήταν προϋπόθεση.

Ενάντια στην αντικειμενικότητα και την αρμονία προετοίμασαν το μεγάλο θέαμα της πυρπόλησης, της καταστροφής της λογικής (η λογική ήταν για τους τυφλούς).

Κάθε μορφή αποστροφής είναι DADA, γράφει κάπου ο Ρουμάνος ποιητής και θεωρητικός του κινήματος Τζαρά. Η βίαιη διαμαρτυρία ολόκληρης της ύπαρξης μέσω της

καταστροφικής δράσης είναι DADA. Η απόρριψη κάθε ιεραρχίας και κάθε κοινωνικής εξίσωσης είναι DADA. Κάθε αντικείμενο, όλα τα αντικείμενα, τα συναισθήματα και η αμφιβολία, η οπτασία και η διασταύρωση των παράλληλων γραμμών είναι DADA. Η απόρριψη της ανάμνησης είναι DADA. Η απόρριψη της αρχαιολογίας είναι DADA. Η απόρριψη των προφητών είναι DADA. Η απόρριψη του μέλλοντος είναι DADA. Η ελευθερία είναι DADA.

Ο θόρυβος των ζαρωμένων χρωμάτων, η συνάντηση όλων των αντιθέτων και όλων των αντιθέσεων, το κάθε παράδοξο μοτίβο και η κάθε ασυνέπεια είναι ζωή και κάποιος είναι DADA, φτάνει να ζει.

Οποιος μέσα στον πόλεμο κατάφερε να ζει και μάλιστα ελεύθερος, αυτός ίσως ήταν DADA. Για να έλθει όμως η ελευθερία έπρεπε να μη μείνει όρθιο ούτε ένα από τα σαθρά, του παρελθόντος, οικοδομήματα. Όλα έπρεπε να ισοπεδωθούν και στο τεράστιο λιβάδι που με αυτό τον τρόπο θα προέκυπτε τα νέα πολύχρωμα λουλούδια θα βρίσκαν το χαρακτήρα του αρώματος που θα σκορπίζαν στην κοινωνία των επιζησάντων ελεύθερων ανθρώπων. Μέχρι τότε όμως όχι μόνο ούτε μία βίδα δεν έπρεπε να

μείνει στη θέση της, αλλά και όλα τα πάσα απ'όλες τις βίδες έπρεπε να καταστραφούν. Όλες οι “ιερές” κατακτήσεις της ανθρωπότητας έπρεπε να καταστραφούν. Ο στρατός, η θητεία, η θρησκεία, η πατρίδα και όλες οι άλλες απαραβίαστες αξίες της σάπιας κοινωνίας, ακόμη και η ίδια η τέχνη, έπρεπε να καταστραφούν.

Οι καλοί τρόποι είναι πηγή αηδίας και η υπόληψη αντάξια μόνο για πτώματα.

Ποιός ηλίθιος, γράφει ο Γιανκό εκείνες τις μέρες, μπορούσε ακόμη να πιστεύει σε “αιώνιες αξίες”, στις “κονσέρβες” του παρελθόντος, στις ακαδημίες, στις σχολές της τέχνης.

Η τέχνη είναι μία μεγάλη περιπέτεια, αλλά σε καμία περίπτωση ανάγκη. Πιο αληθινό είναι το τραχύ, παρά το ντελικάτο. Πιο αποτελεσματική είναι μία προσβολή παρά μία φιλοφρόνηση. Πιο δραστική είναι η μπόχα παρά το άρωμα. Η τέχνη του απολίτιστου ανθρώπου των σπηλαίων είναι σπουδαιότερη από τη σημερινή. Η ασχήμια είναι ομορφότερη από την “ομορφιά”.

Ενάντια στη μέθη του θανάτου, στην πορεία τους οι ντανταϊστές για αναζήτηση ενός καινούργιου νοήματος, μιάς νέας ουσίας για την ίδια τη ζωή και την τέχνη.

βρέθηκαν να ψάχνουν παντού για το τι θα ήταν αυτό που θα έδινε στον Κόσμο την απαραίτητη εσωτερική ορμή. Γι' αυτό το νέο περιεχόμενο της ζωής δεν είναι καθόλου τυχαίο που αγκάλιασαν την επανάσταση των μπολσεβίκων του Λένιν σα δική τους. Στο τι θα άφηναν όμως πίσω, το σύνθημα του Μπακούνιν "Η καταστροφή είναι κι αυτή δημιουργία" τους εξέφραζε τόσο που το είχαν υιοθετήσει.

Σα μονομάχοι σ' ένα παιχνίδι με κουρέλια, προσπάθησαν με την καταστροφή να εξαγνίσουν τα πάντα. Μόνο τα ερείπια μπορούσαν ν' αποτελέσουν την απαραίτητη δημιουργική βάση πάνω στην οποία θα χτίζανε τη Νέα Παγκόσμια Συνείδηση της Τέχνης. Και σ' αυτή την κατεύθυνση ψάξανε επίμονα, εξαντλώντας κάθε πείραμα, παίζοντας κάθε παιχνίδι, καταρρίπτοντας κάθε σύνορο ανάμεσα στην κόλαση και τον παράδεισο.

Για να γιατρέψουν την τρέλα της ανθρωπότητας παραδόθηκαν σ' ένα τρελό χορό καταστροφής, εμποτισμένο όμως από ένα πυρετό δημιουργίας που αγκάλιαζε διερευνητικά όλες τις μορφές έκφρασης. Η καταστροφή της "ομορφιάς" της καδραρισμένης ορθογώνιας εικόνας, του "μονοδιάστατου" θέματος, της

συμμετρικής τυπογραφικής διάταξης, των αρμονικών ήχων στη μουσική, η διάλυση της λέξης στη λογοτεχνία και στη γραφή, η απόρριψη των παραδοσιακών υλικών και των αναλογιών, η ανάδειξη του τυχαίου σε νέα κινητήρια δύναμη της καλλιτεχνικής δημιουργίας, να μερικά από τα όπλα τους στη μάχη για να ξαναπάρει η Τέχνη τη θέση που έπρεπε στην κοινωνία.

Και είναι αυτή η πολυπλοκότητα των μέσων για τη συνειδητή ρήξη, που έφερε τον πολλαπλασιασμό των νέων μορφών τέχνης και των υλικών, που δημιούργησε το αναπότρεπτο, το νέο δρόμο για την τέχνη, το δρόμο ή το ξέφωτο από “το οποίο και μετά” τίποτε δε θα’ναι ίδιο, τίποτε δε θα μπορεί να μείνει όπως ήταν πριν. Τα έργα που επρόκειτο να πλαστούν από εδώ και μετά, δε θα μπορούσαν να παραβλέψουν τις ελευθερίες και ότι νέο είχε φέρει η αποσάρθρωση του DADA. Οι νέες μορφές έκφρασης και τα νέα υλικά, που μπαίνουν από δω και πέρα στις δυνατότητες προς δημιουργία έργου, θα οδηγούσαν φυγόκεντρα τότε προς τη μία και τότε προς την άλλη κατεύθυνση και από τη μία στην άλλη τέχνη, αλλά ταυτόχρονα και σε ένα πρωτόγνωρο μπλέξιμο, σε ένα νέο σμίξιμό τους, άγνωστο μέχρι τότε.

Αυτοί που χρησιμοποίησαν το αποκρουστικό για να
εμπνεύσουν φόβο και να τρομάξουν τον κόσμο, για να
σκανδαλίσουν την αστική τάξη (π.χ. πίνακες από
σκουπίδια), εξύψωσαν τα βιομηχανικά προϊόντα σε έργα
τέχνης (ουρητήρια, κρεμάστρες κτλ.), σατίρισαν τα
υπάρχοντα έργα τέχνης (μουστάκι στην τζοκόντα).....

Βασίλης Καρκατσέλης

Τα δύο έργα που ακολουθούν είναι του
Βασίλη Καρκατσέλη από την έκθεση για το ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ

KATSECK '95

ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΡΙΤΩΝ
ΠΟΥ ΔΙΑΒΑΣΤΗΚΑΝ
ΣΤΗ ΒΡΑΔΥΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ

DADA και Σουρρεαλισμός

Στο Bauhausfest της Βαϊμάρης, το Μάϊο του 1922, συναντήθηκαν μερικοί ντανταϊστές για έναν αποχαιρετισμό στο DADA.

Το DADA προχωρεί, καταστρέφοντας όλο και περισσότερο, όχι σε προέκταση αλλά μέσα στον ίδιο τον εαυτό του. Απ' όλα αυτά τα συναισθήματα αηδίας δεν βγάζει κανένα συμπέρασμα, δεν υπερηφανεύεται, ούτε έχει κέρδος. Ούτε παλεύει, πιά, γιατί ξέρει ότι αυτό δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό, ότι όλα αυτά δεν έχουν καμιά σημασία. Αυτό που έχει σημασία για έναν ντανταϊστή είναι ο τρόπος με τον οποίο ζει ο ίδιος. Αυτό είναι το μεγάλο μυστικό.

Το DADA είναι διάθεση. Αυτός είναι και ο λόγος που μεταμορφώνεται ανάλογα με τις φυλές και τα γεγονότα που συναντά. Το DADA αφορά τα πάντα κι όμως δεν είναι τίποτε. Είναι το σημείο στο οποίο το Ναι και το Όχι, καθώς και όλα τα αντίθετα, συναντώνται. Όχι επίσημα και σοβαρά, στα τεμένη της ανθρώπινης φιλοσοφίας, αλλά πολύ απλά, σε γωνιές του δρόμου, σαν τα σκυλιά και τις ακρίδες.

Το DADA είναι άχρηστο, όπως και τα πάντα στη ζωή.

Το DADA δεν διεκδικεί τίποτε, όπως ακριβώς δεν θα έπρεπε να διεκδικεί και η ζωή.

Ίσως θα το καταλαβαίνατε καλύτερα, αν σας έλεγα ότι το DADA είναι ένα παρθένο μικρόβιο που διεισδύει με την πίεση του αέρα σε όλα εκείνα τα κενά που η λογική δεν μπόρεσε να γεμίσει με λέξεις και συμβατικότητες.

Το DADA στη Ζυρίχη του Χανς Ρίχτερ

Αυτός εκεί
ο συγκεκριμένος άνθρωπος
είχε μιά συγκεκριμένη ζωή
με συγκεκριμένες πράξεις.

Γι' αυτό και
η συγκεκριμένη κοινωνία
για το συγκεκριμένο σκοπό
τον καταδίκασε
σ' έναν αόριστο θάνατο.

Κατερίνα Γώγου, "Τρία κλίκ αριστερά"

Περιγραφή των масκών

Ο Γιανκό έφτιαξε για την καινούργια παράσταση μία σειρά μάσκες που φανερώνουν κάτι περισσότερο από απλό ταλέντο. Θυμίζουν γιαπωνέζικο ή αρχαιοελληνικό θέατρο και, ωστόσο, είναι εντελώς σύγχρονες. Είναι έτσι μελετημένες ώστε να δημιουργούν αίσθηση από μακριά, και στο σχετικά μικρό χώρο του καμπαρέ το αποτέλεσμα είναι εκπληκτικό. Είμασταν όλοι παρόντες όταν έφτασε ο Γιανκό με τις μάσκες, και ο καθένας μας φόρεσε από μία. Επακολούθησε κάτι πολύ παράξενο. Η κάθε μάσκα δεν έμοιαζε απλώς να απαιτεί την ανάλογη αμφίεση σαν απαραίτητο συμπλήρωμα απαιτούσε ακόμη και ένα εντελώς ιδιαίτερο σύνολο κινήσεων, μελοδραματικών και, κατά μία έννοια, πολύ κοντά στην τρέλα. Μολονότι 5 λεπτά νωρίτερα κανείς από μας δεν είχε την παραμικρή ιδέα για το τι επρόκειτο να συμβεί, βρεθήκαμε ξαφνικά ντυμένοι και στολισμένοι με τα πιό απίθανα πράγματα, κάνοντας τις πιό αλλόκοτες κινήσεις, ξεπερνώντας ο ένας τον άλλο σε έμπνευση. Η δυναμική που εμπεριείχαν οι μάσκες ήταν ακατανίκητη. Χρειάστηκε μία στιγμή μόνο για να συνειδητοποιήσουμε την τεράστια σημασία τους για την παντομίμα και το θέατρο. Οι μάσκες επέβαλλαν στα πρόσωπα που τις φορούσαν να στήσουν ένα τραγικο-παράλογο χορό.

Αρχίσαμε λοιπόν να παρατηρούμε καλύτερα τα αντικείμενα αυτά, που ήταν κομμένα από χαρτόνι, ζωγραφισμένα και κολλημένα. Υστερα, επινοήσαμε ορισμένους χορούς.

- I. Μυγοκυνήγι
- II. Εφιάλτης
- III. Γιορτινή απόγνωση

Το στοιχείο που μας συνάρπαζε σ' αυτές τις μάσκες ήταν ότι ενσάρκωναν όχι το ανθρώπινο στοιχείο αλλά χαρακτήρες και συναισθήματα ευρύτερα από τη ζωή. Σ' αυτές διαγραφόταν ανάγλυφη η αβάσταχτη φρίκη που αποτελεί το σκηνικό της εποχής μας.

Το DADA στη Ζυρίχη του Χανς Ρίχτερ

Μιά νύχτα λοιπόν ...

που το ψεγγάρι είχε κατέβει πολύ χαμηλά
κι ο θάνατος είχε μπλεγμένα στα δάχτυλά
του

τούφες απ' τα δικά μου μαλλιά
κατηφόρισα να βρω έναν άνθρωπο.
Είχα χρόονια να δω έναν άνθρωπο.
Είχα χρόνους ν' ακούσω ανθρώπου λαλιά.
Όμως όλοι όσοι ήτανε συναθροισμένοι
στην αγορά
κροάζανε κρά κρά
κι ακόμα
είχανε βγάλει πίσω τους
κροκοδείλου ουρά

Επρεπε
αν ήθελα ακόμα να σωθώ
αν ήθελα ακόμα να ζήσω
να βρω έναν τρόπο να μοιάζω μ' αυτούς
ή κάτι τέλος πάντων
να τους εξευμενίσω

Ετρεξα λοιπόν γρήγορα γρήγορα
κι έβαλα ένα μεγάλου αρχηγού
παλτό στρατιωτικό
το οποίο ανέσυρα
από αριστοκρατικούς εμετούς
και πολυτελή σκουπίδια.
Δυστυχώς όμως για πολλοστή φορά
ήτανε λάθος η κίνηση.
Θεωρήθηκε Υβρις
'Η ...

για να ακριβολογώ
στη γλώσσα των κρά κρά
Περιύβριση Στρατιωτικής Αρχής

Κι αρχίσανε τότε που λέτε
με πέτρες να τρέχουν όλοι πίσω μου
και τις ουρές
στο χώμα να χτυπάνε

Με βάραινε και το παλτό
με βάραινε και το μυαλό
και στάθηκα στη σιωπή
ν' ακούσω τη σιωπή μου
Και φαίνεται -για να τελειώνουν τα
παραμύθια παιδιά-
πως πάλι θαύμα έγινε
γιατί άδρατη έγινα
κι ενώ μπροστά τους ήμουνα
με ψάχναν όλο πίσω ...
Κατερίνα Γώγου,
"Ο μήνας των παγωμένων σταφυλιών"

Αν καμιά φορά με πιάσεις να λέω
ψέματα
-σταμάτα να σου πω-
μη βιάζεσαι και με λες ψεύτρα.
Είναι τώρα που δεν μπορώ να
ξεχωρίσω πιά
και μπερδεύω που σταματάει τ'
όνειρο
και που αρχίζει η αλήθεια ...
Κατερίνα Γώγου, "Ιδιώνυμο"

Χρήση του τυχαίου

Ανικανοποίητος από ένα σχέδιο πάνω στο οποίο δούλεψε αρκετό καιρό, ο Αρντ τελικά το έσχισε και σκόρπισε τα κομμάτια στο πάτωμα του στούντιό του στο Zeltweg. Λίγο αργότερα, έτυχε να παρατηρήσει τα ίδια τα κομμάτια του χαρτιού όπως βρίσκονταν πεταμένα στο πάτωμα, και του έκανε εντύπωση το σχέδιο που είχαν σχηματίσει : είχε όλη την εκφραστική δύναμη που προσπαθούσε μάταια τόσο καιρό να πετύχει. Πόσα μηνύματα ! Πόση έκφραση ! Τυχαίες κινήσεις του χεριού του και των πεταμένων κομματιών χαρτιού είχαν πετύχει εκείνο που όλες του οι προσπάθειες δεν είχαν καταφέρει να πετύχουν έκφραση. Ο Αρντ δέχτηκε αυτή την πρόκληση της τύχης σαν μία απόφαση της μοίρας και κόλλησε προσεχτικά τα κομμάτια σύμφωνα με το σχέδιο που η τύχη είχε αποφασίσει. Ήταν η ασύνειδη σκέψη του καλλιτέχνη, ή μία εξωτερική δύναμη που είχε μιλήσει ; Μήπως κάποιος μυστηριώδης "συνεργάτης" δούλεψε για χάρη του, μία δύναμη στην οποία μπορούσε κανείς να βασιστεί ; Μήπως ήταν κάποιο μέρος από τον ίδιο τον εαυτό του, ή ένας συνδυασμός παραγόντων που ξέφευγαν από κάθε έλεγχο ; Το συμπέρασμα που έβγαλε το DADA απ' όλα αυτά ήταν ότι το τυχαίο έπρεπε να αναγνωριστεί σαν μία νέα κινητήρια δύναμη της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Το στοιχείο αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί σαν η κεντρική εμπειρία του DADA, εκείνη που το σημαδεύει και το ξεχωρίζει από κάθε άλλο προηγούμενο καλλιτεχνικό κίνημα.

Το DADA στη Ζυρίχη, Χανς Ρίχτερ

Πέρασαν
Περπατώ και νυχτώνει.
Αποφασίζω και νυχτώνει.
Οχι, δεν είμαι λυπημένη.
Υπήρξα περίεργη και μελετηρή.
Ξέρω απ' όλα. Λίγο απ' όλα.
Τα ονόματα των λουλουδιών όταν
μαραίνονται,
πότε πρασινίζουν οι λέξεις και πότε
κρυώνουμε.
Πόσο εύκολα γυρίζει η κλειδαριά των
αισθημάτων
μ' ένα οποιοδήποτε κλειδί της λησμονιάς.
Οχι, δεν είμαι λυπημένη.
Πέρασα μέρες με βροχή,
εντάθηκα πίσω απ' αυτό
το συρματοπλεγμα το υδάτινο
υπονομευτικά κι' απαρατήρητα,
όπως ο πόνος των δέντρων
όταν το ύστατο φύλλο τους ψεύγει
κι' όπως ο φόβος των γενναίων.
Οχι, δεν είμαι λυπημένη.
Πέρασα από κήπους, στάθηκα σε συντριβάνια
κι είδα πολλά αγαλματίδια να γελούν
σ' αθέατα αίτια χαράς.

Και μικρούς ερωτιδείς, καυχησιάρηδες.

Τα τεντωμένα τόξα τους
βγήκανε μισοφέγγαρο σε νύχτες μου και
ρέμβασα.

Είδα πολλά και ωραία όνειρα
κι' είδα να ξεχνιέμαι.

Όχι, δεν είμαι λυπημένη.

Περπάτησα πολύ στα αισθήματα,
τα δικά μου και των άλλων,
κι' έμενε πάντα χώρος ανάμεσά τους
να περάσει ο πλατύς χρόνος.

Πέρασα από ταχυδρομεία και ξαναπέρασα
Εγγραφα γράμματα και ξαναέγραψα
Και στο θεό της απαντήσεως προσευχήθηκα
άκοπα.

Ελαβα κάρτες σύντομες
εγκάρδιο αποχαιρετιστήριο από την Πάτρα
και κάτι χαιρετίσματα
από τον Πύργο της Πίζας που γέρνει.
Όχι, δεν είμαι λυπημένη που γέρνει η μέρα.

Μίλησα πολύ. Στους ανθρώπους,
στους φανοστάτες, στις φωτογραφίες.

Και πολύ στις αλυσίδες.

Εμαθα να διαβάζω χέρια
και να χάνω χέρια.

Οχι, δεν είμαι λυπημένη.
Ταξίδεψα μάλιστα. Πήγα κι' από δω, πήγα
κι' από κει
Παντού έτοιμος να γεράσει ο κόσμος.
Έχασα κι από δω, έχασα κι από κει.
Κι' από την προσοχή μου μέσα έχασα
κι' από την απροσεξία μου.
Πήγα και στη θάλασσα.
Μου οφειλόταν ένα πλάτος. Πες πως το
πήρα.
Φοβήθηκα τη μοναξιά και φαντάστηκα
ανθρώπους.
Τους είδα να πέφτουν απ' το χέρι μιας
ήσυχης σκόνης
που διέτρεχε μια νηλιαχτίδα
κι' άλλους από τον ήχο μιας καμπάνας
ελάχιστης.
Και ηχήθηκα σε κωδωνοκρουσίες ορθόδοξης
ερηνίας.
Οχι, δεν είμαι λυπημένη.
Έπιασα και φωτιά και σιγοκάηκα.
Και δε μούλειψε ούτε των ψεγγαριών η
πέιρα.
Η χάση τους πάνω από θάλασσες κι' από
μάτια,

σκοτεινή, με ακόνισε.
Οχι, δεν είμαι λυπημένη.
Όσο μπόρεσα έφερ' αντίσταση σ' αυτό το
ποτάμι
όταν είχε νερό πολύ, να μη με πάρει,
κι' όσο ήταν δυνατό φαντάστηκα νερό στα
ξεροπόταμα
και παρασύρθηκα.
Οχι, δεν είμαι λυπημένη.
Σε σωστή ώρα νυχτώνει.

Κική Δημουλά, ' 'Το λίγο του κόσμου' '

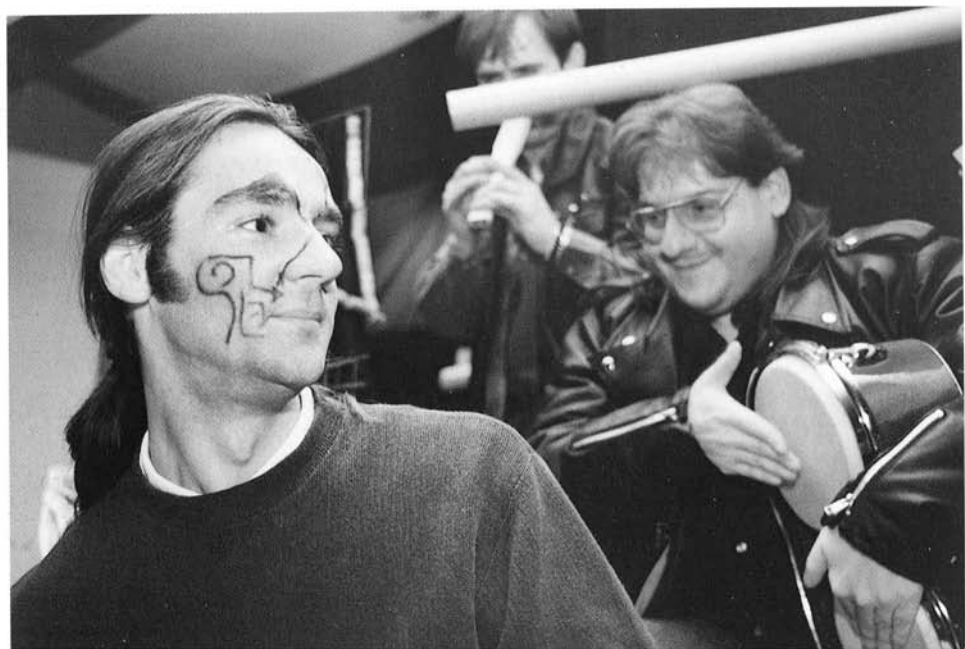
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ ΒΡΑΔΥΑ

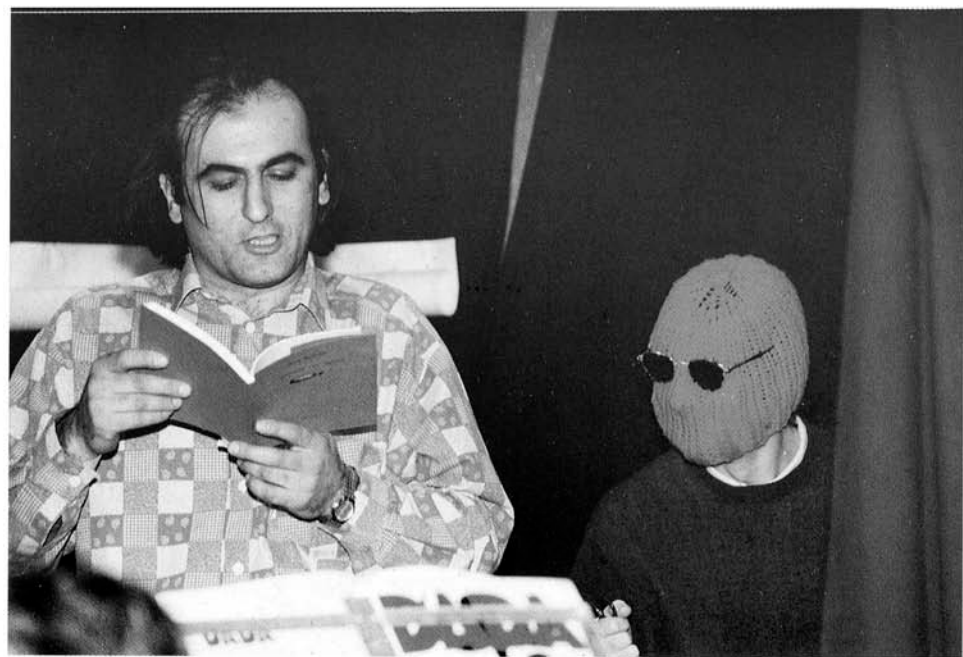

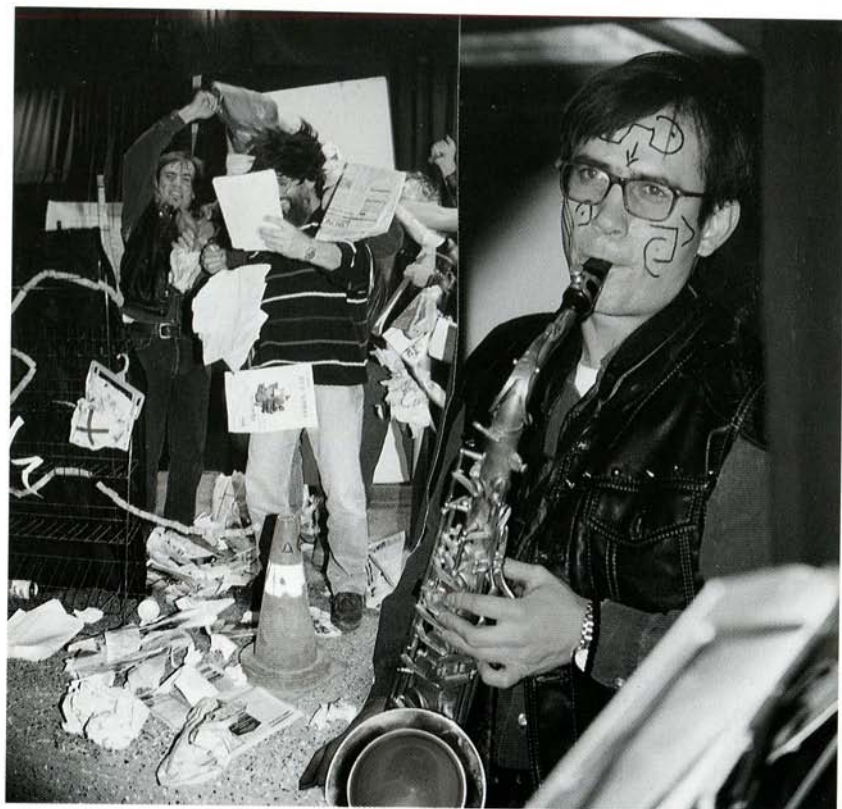

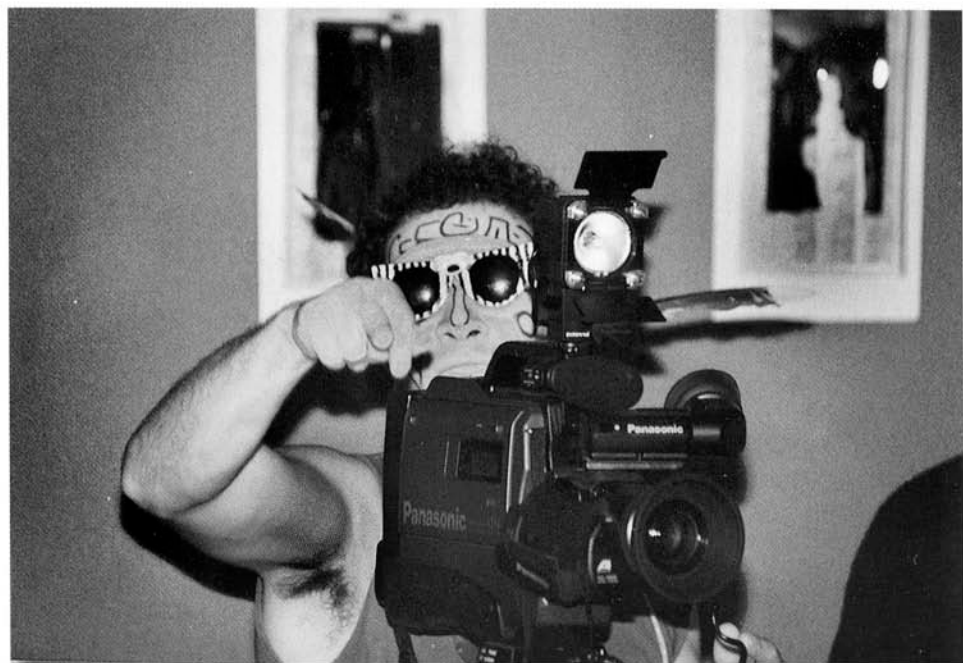

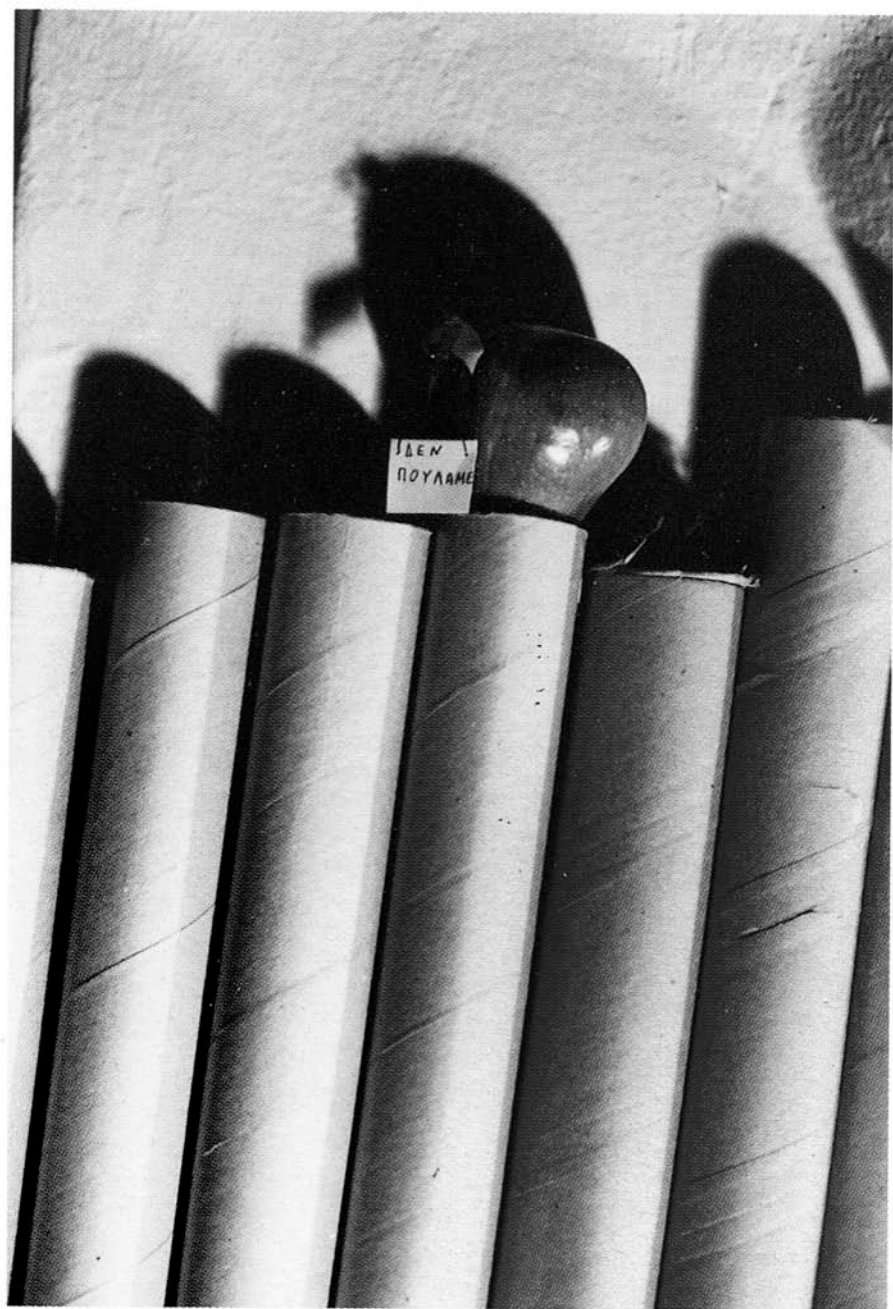

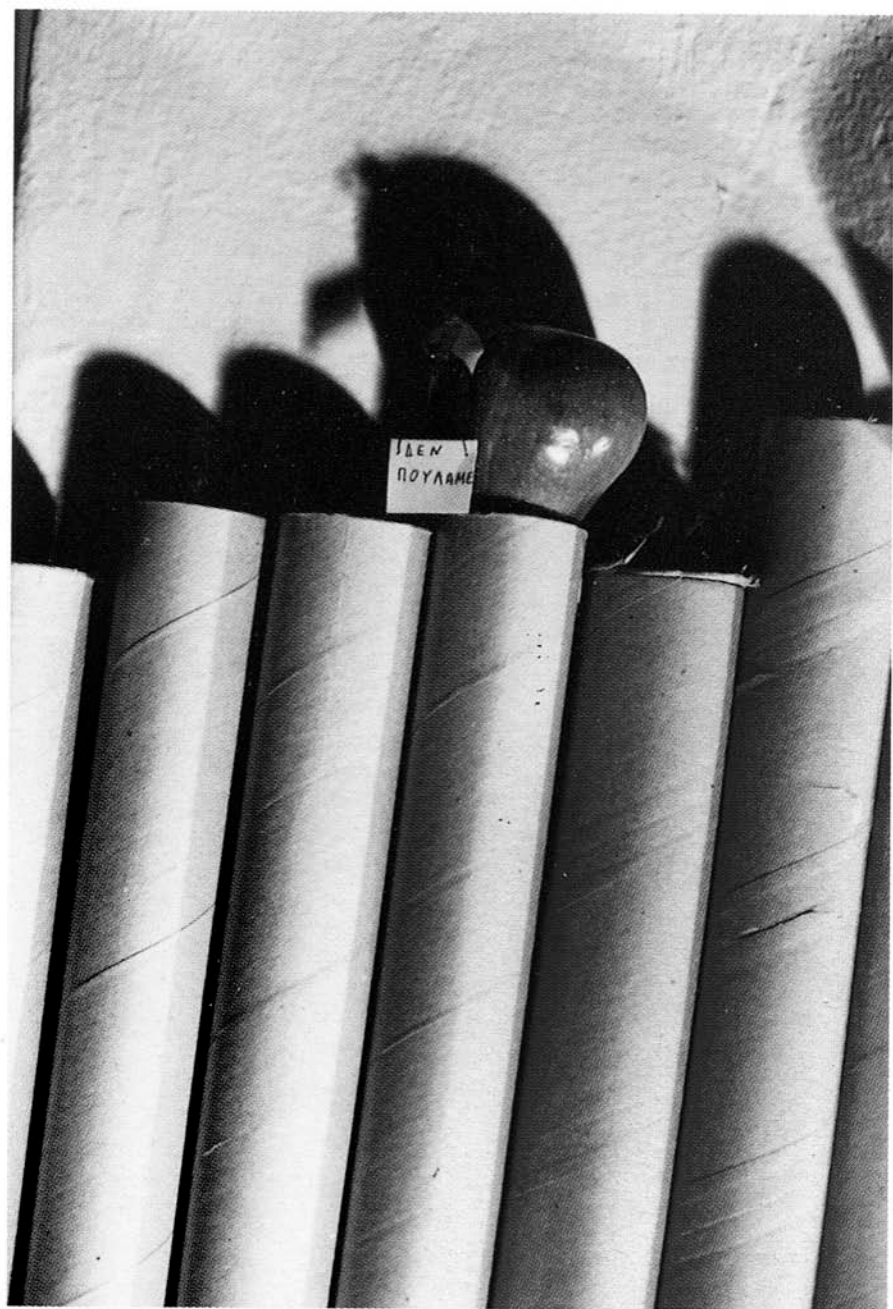

Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ: ΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΝΤΑΝΤΑ

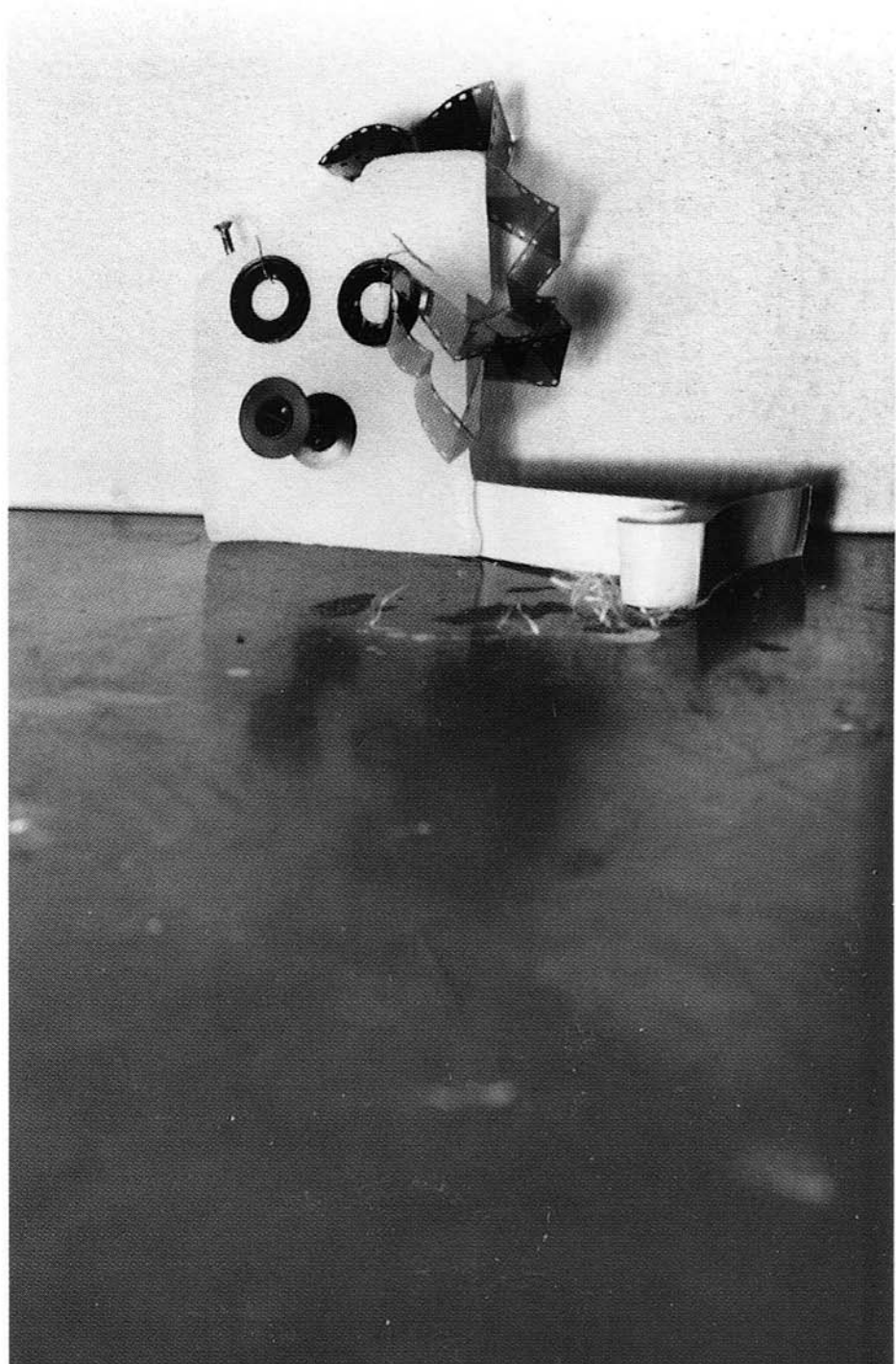
Τα κοινωνικο-καλλιτεχνικά κινήματα του μεσοπολέμου είχαν σαν στόχο τη «δημιουργία ενός κινήματος στο νού των ανθρώπων», την αποδέσμευσή του από τους καταναγκασμούς της δυαδικής σκέψης. Η σύγχρονη τεχνολογία του πρόσφερε αυτήν την αποδέσμευση πέρα από κάθε προσδοκία. Η δυαδική είτε/είτε σκέψη ενσωματώθηκε στον 0/1, περνάει / δεν περνάει το ρεύμα, τρόπο λειτουργίας των υπολογιστών του υπολογιστή.

Καταλαβάνοντας Ντέιβιντ Μπόλτερ, η συμβολική λογική, που αποτελούσε το αποδοτικό φιλοσοφικό εργαλείο στις αρχές του αιώνα, ενσωματώνεται εύκολα στα κυκλώματα του υπολογιστή, γιατί μπορεί να προσαρμοστεί πολύ εύκολα στον δυαδικό τρόπο λειτουργίας.

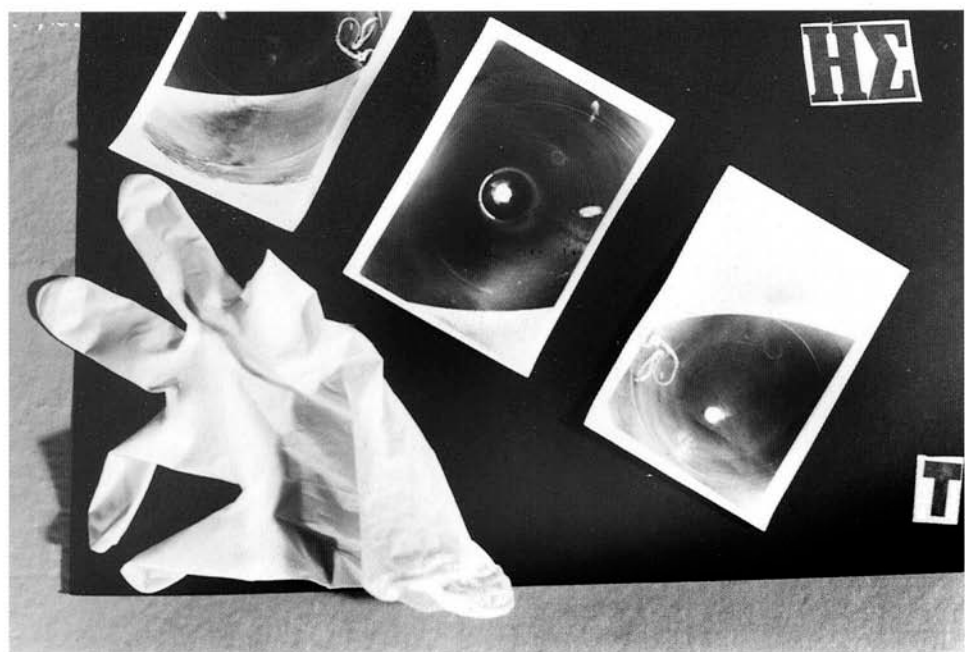
Με τον υπολογιστή η λογική σκέψη, στην πιο απόλυτη μορφή της, παίρνει την κατάλληλη μορφή. Την αντιμετωπίζουμε σαν ένα εργαλείο που μπορεί να βρεθεί πάρα πολύ χρήσιμο στην επίλυση ορισμένων προβλημάτων, χωρίς ωστόσο και να ταυτιζόμαστε με αυτήν, περιορίζεται από τα πλαίσια της οθόνης. «Η ηλεκτρονική τεχνολογία είναι/η πιο πετυχημένη προσπάθεια να επιβληθεί η λογική στον φυσικό κόσμο. ο λογικός κόσμος του ανθρώπου να επιβάλλει τη δική του τελεολογία στον φυσικό κόσμο. ο μηχανικός μας θυμίζει τη γνωστή αρχαία ελληνική αντίληψη ανάμεσα στην εσωτερική τάξη και το εξωτερικό χάος. Τα αρχαία ελληνικά ο κόσμος σημαίνει τάξη... πέρα από αυτόν μπορεί να μην υπάρχει

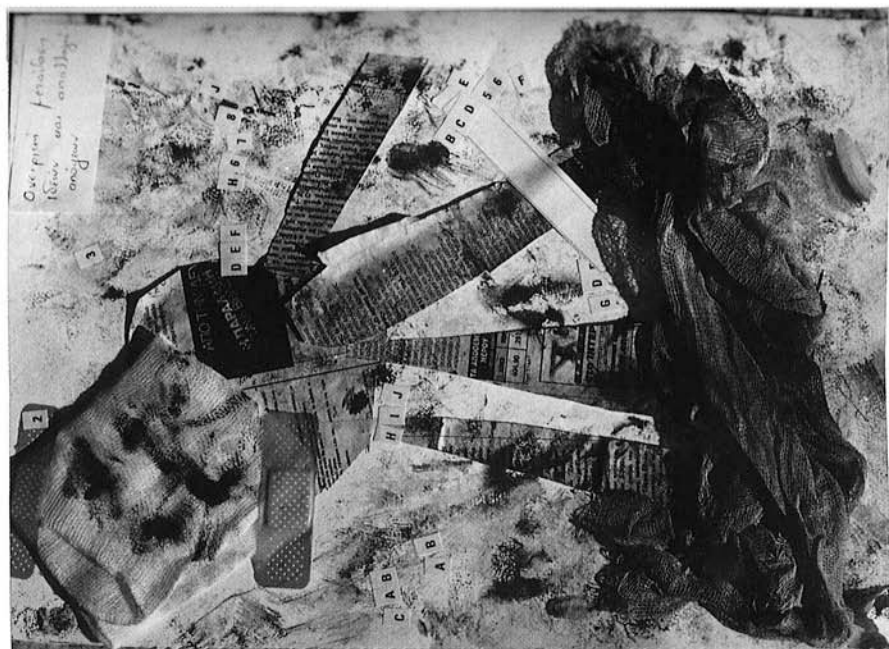

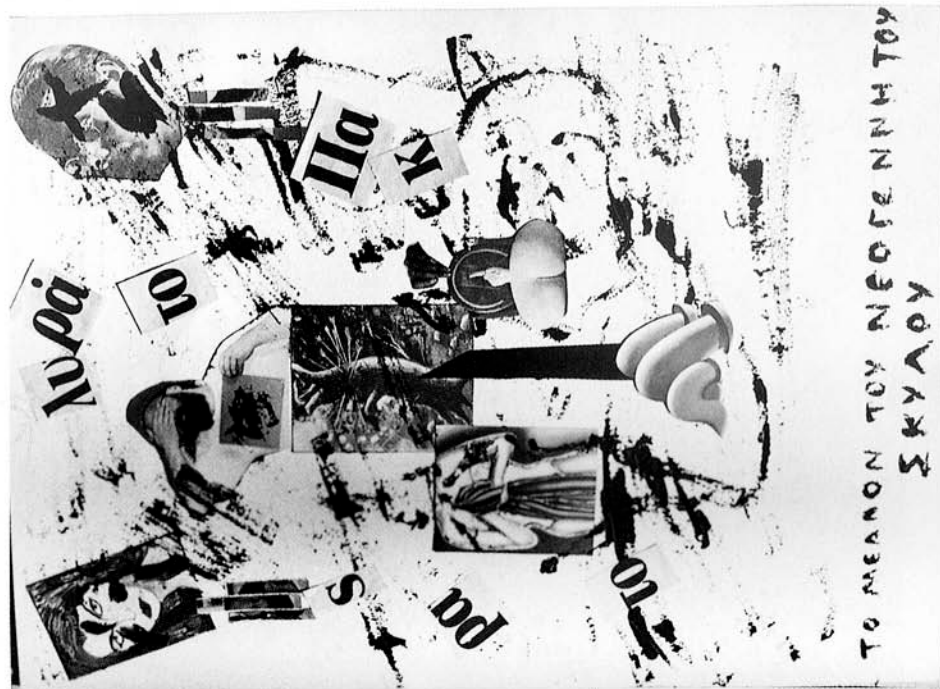

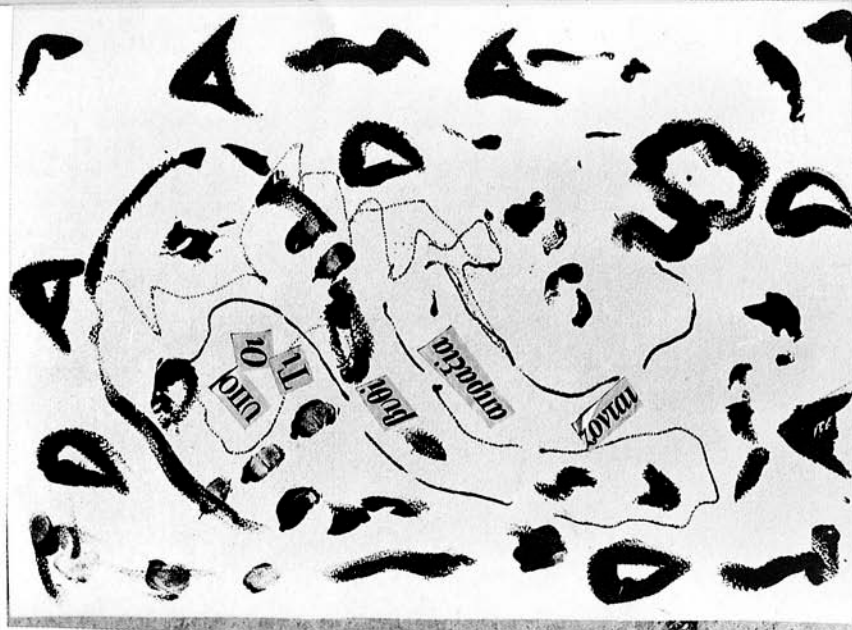

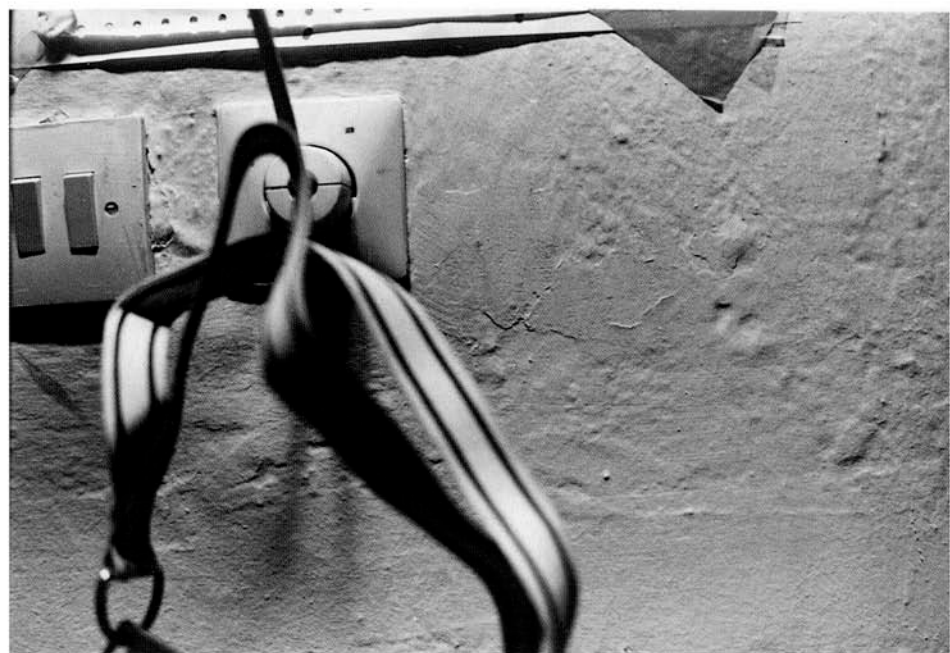

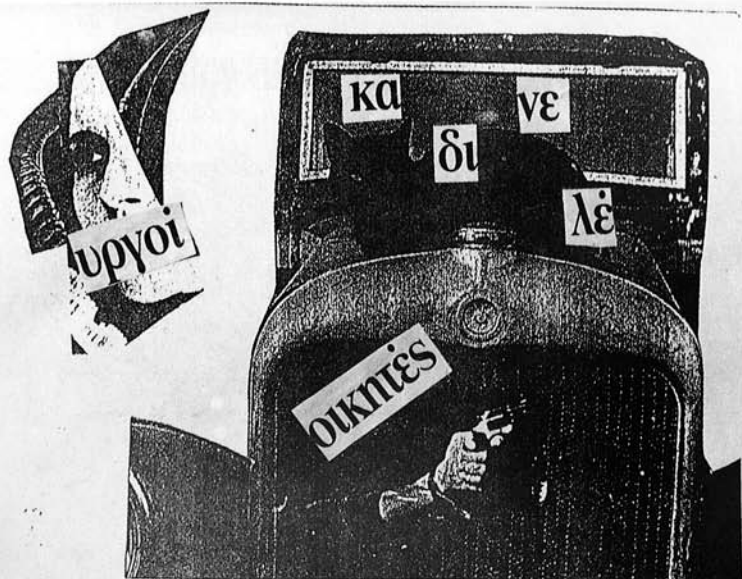
ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟΓΕΝΗΤΟΥ
 ΣΚΥΛΟΥ

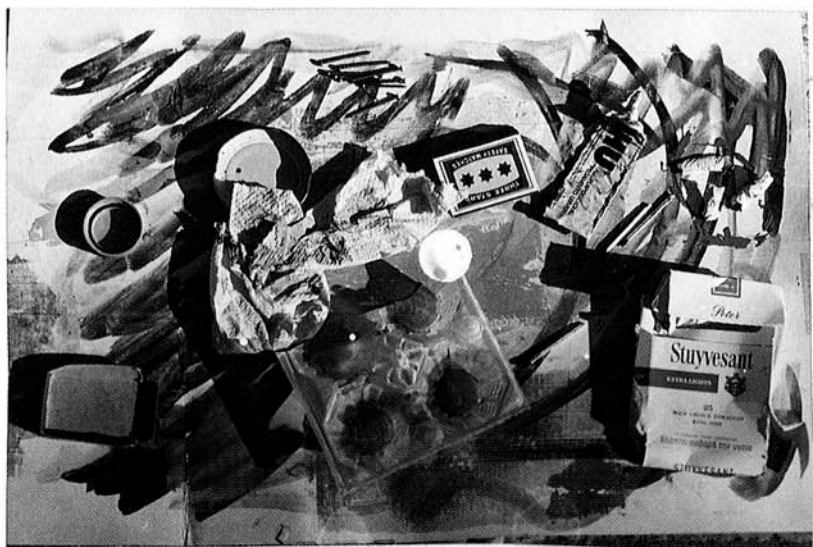

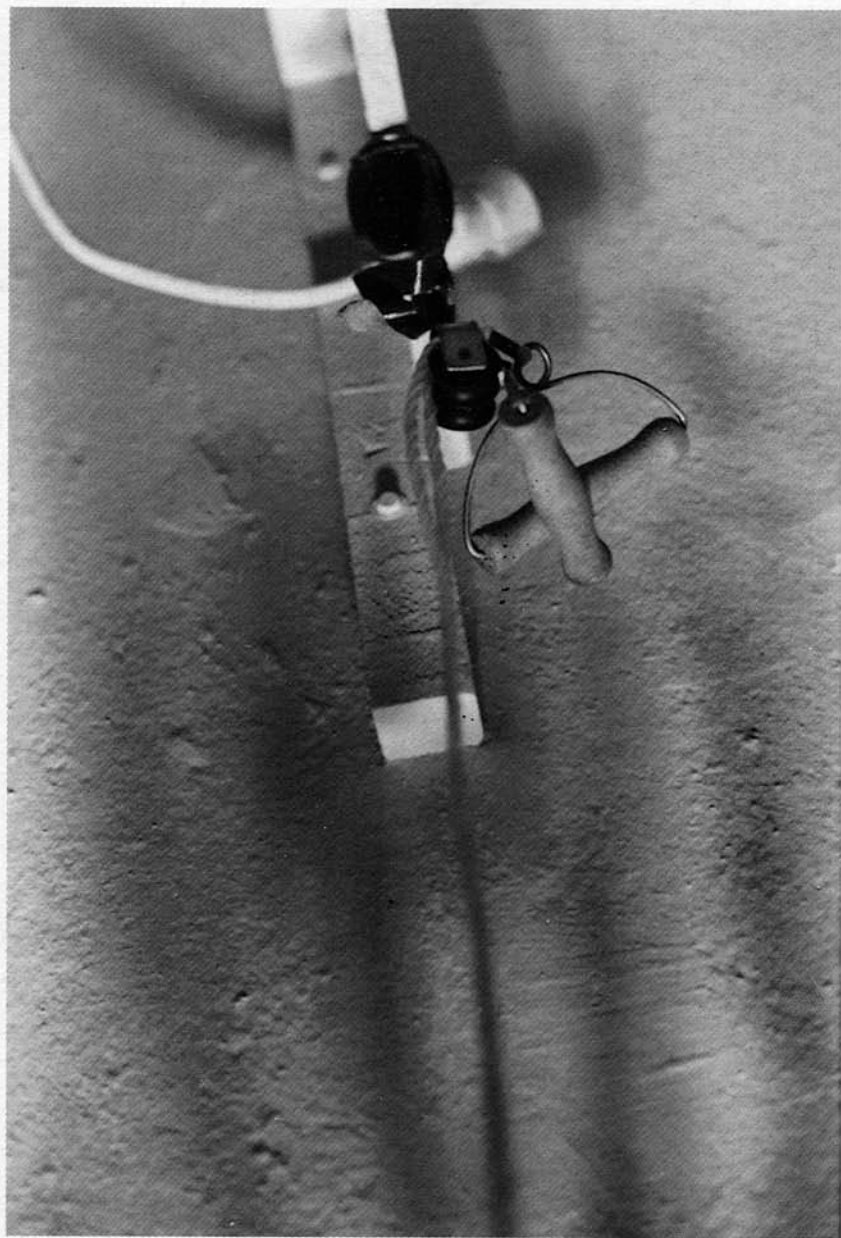

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΑΝΔΡΙΑΣ

ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΑΝΔΡΙΑΣ (σαν παράπονο για την μη συμμετοχή γυναικών –παρά το ενδιαφέρον – στην ίδρυσή της) συστήθηκε το 1984, υπό μορφή ομίλου εσωτερικής δραστηριότητας στον Πολιτιστικό Σύλλογο Πάνω Πόλης Θεσσαλονίκης.

Την ίδια χρονιά, κατά τη διάρκεια έκθεσης στο Πολιτιστικό Κέντρο Μιχάλης Παπαδόπουλος, μετατράπηκε σε σωματείο, με έδρα επί της οδού Ακροπόλεως 11, στη Θεσσαλονίκη και δραστηριοποιήθηκε αμέσως με την παράδοση μαθημάτων, στον Πολιτιστικό Σύλλογο Πάνω Πόλης.

Με τη διάλυση του Συλλόγου, οι εβδομαδιαίες συναντήσεις μεταφέρονται σε καφενεία ή γίνονται κατά τη διάρκεια των φωτογραφικών εξορμήσεων. Είναι μία εποχή γεμάτη κέφι και απρόοπτα, που βοηθάει τους φωτογράφους να γνωρίσουν την πόλη μέσα στην οποία κινούνται και καλούνται να παράγουν έργο, αλλά και γεμάτη προβλήματα αφού αυτός ο τρόπος δεν επιτρέπει την ύπαρξη – λειτουργία Σκοτεινού Θαλάμου.

Ετσι από την επόμενη χρονιά τα μαθήματα γίνονται από σπίτι σε σπίτι, διαδικασία που επιτρέπει στους φωτογράφους να γνωριστούν καλλίτερα και να δεθούν σε προσωπικό και οικογενειακό επίπεδο μεταξύ τους με άρρηκτους δεσμούς. Αυτή την εποχή, ο κάθε μαθητής κρατάει τον περιφερόμενο εξοπλισμό του δασκάλου στο σπίτι για ένα μήνα και είναι εκεί (στο σπίτι) που γίνονται τα μαθήματα, μέχρι να μεταφερθούν στον επόμενο μαθητή. (Ακόμη υπάρχουν στα χαλιά οι λεκέδες από τα χημικά εκείνης της υπέροχης εποχής).

Το 1987 είμαστε πλέον τόσο πολλοί που δεν υπάρχουν σπίτια να μας φιλοξενήσουν, έστω και χωρισμένους σε δύο ομάδες. Φιλοξενούμεθα για ένα διάστημα στον Σύλλογο Εγνατία, Αχειροποίητου 4, αλλά η συνύπαρξη με τα θεατρικά σχήματα, που λειτουργούν ταυτόχρονα στις ημέρες που μας έχουν διατεθεί, κάνει την παραμονή μας εκεί αδύνατη. Κάνουμε αίτηση στο καινούργιο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Τριανδρίας να στεγαστούμε εκεί, σαν φιλοξενούμενη ομάδα (υπήρχε ιστορικό συνεργασίας όταν το 1985 κατά τη διάρκεια έκθεσης του Βασίλη Καρκατσέλη στο παλαιό Πνευματικό Κέντρο είχαν γίνει μαθήματα και είχε λειτουργήσει με επιτυχία ένας πυρήνας μαθητών) και η αίτηση γίνεται αποδεκτή.

Το 1988 παράλληλα με τον αρχικό πυρήνα της Φωτογραφικής Ομάδας Τριανδρίας, που συνεχίζει να εργάζεται σε μοναστικό τάγμα και να σφυρηλατεί τις σχέσεις της με την "Τέχνη" και το "εσωτερικό" των μελών της, ιδρύεται για τις ανάγκες των αρχαρίων και η Φωτογραφική Ομάδα του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Τριανδρίας. Είναι αυτή η ομάδα που για κάποιο διάστημα θα λειτουργήσει σε ΝΕΛΕ Τριανδρίας σε συνεργασία με τη Νομαρχία Θεσσαλονίκης, είναι αυτή που θα πάρει το πρόγραμμα των 9 εκατ. δρχ. (τότε) από την ΕΟΚ για μετεκπαίδευση νέων φωτογράφων (την υλοποίησή του ανέλαβε ο Σταύρος Μωρεσόπουλος και από αυτό το πρόγραμμα στήθηκε η Ε.Σ.Ρ. της Θεσσαλονίκης), είναι αυτή η ομάδα που από το 1995 και μετά λειτουργεί σε Φωτογραφική Ομάδα του Δήμου Τριανδρίας, μία ομάδα με δεύτερο πλέον τμήμα (το τμήμα των προχωρημένων) στο οποίο κάθε χρονιά ενσωματώνονται οι περσινοί αρχάριοι.

Ας ξαναγυρίσουμε όμως, στη Φωτογραφική Ομάδα Τριανδρίας που κάθε άλλο παρά αδρανοποιήθηκε από την ύπαρξη της Αδελφής Ομάδας. (Ισα-ίσα που καθώς αποδεσμεύεται από το συγκεκριμένο δήμο, επανέρχεται η δράση της στο σύνολο του πολεοδομικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης).

Εκτοτε συνεχίζει δραστηριοποιούμενη σε έξι κατευθύνσεις:

1. Μαθήματα, ομιλίες, προβολές, διαλέξεις σε σχολεία, πνευματικά κέντρα, μαζικούς χώρους και παντού όπου θα μπορούσε να υπάρξει ακροατήριο. Στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι να έλθει το πλατύ κοινό και κυρίως οι νέοι σε μία μικρή πρώτη επαφή με τη φωτογραφία και να την γνωρίσει σαν εργαλείο, σαν στοιχείο του πολιτισμού μας, σε μέσον έκφρασης και γιατί όχι και σαν Τέχνη.
2. Δημιουργία κοινού ικανού να επικοινωνήσει με το φωτογραφικό έργο και συνεχής διεύρυνση αυτού του κοινού. Στόχος, να μπορέσει η τοπική κοινωνία, γνωρίζοντας την ιστορία της, τους νόμους και τους κώδικές της, να αποδεχθεί τη φωτογραφία σαν τέχνη, όντας γνώστης και όχι σαν παθητικός θεατής. (Εκτός των άλλων σε κάθε έκθεση φωτογραφίας στην πόλη μας, διοργανώνεται ξενάγηση στα εγκαίνια, ή μετά, με ευμενή ή αρνητικά σχόλια κατά την προσέγγισή της).
3. Δημιουργία δημιουργών με υποστήριξη και ενεργό βοήθεια στην παραγωγή φωτογραφικού έργου, όλων των τάσεων και κατευθύνσεων της Καλλιτεχνικής Φωτογραφίας.

Στόχος, να εξοπλιστεί και διευρυνθεί με τον καλλίτερο δυνατό τρόπο, αυτό που εμείς ονομάζουμε Σύγχρονη Φωτογραφική Σκηνή Θεσσαλονίκης.

4. Παρεμβάσεις πάσης φύσεως και κάθε είδους (πολλές από τις οποίες σκληρές) προς κοινό, δημιουργούς και φορείς, με συνεχή επαγρύπνηση υπέρ της "καλής" φωτογραφίας. Στόχος η διάκριση ανάμεσα στην εφαρμοσμένη και την Καλλιτεχνική Φωτογραφία, για να μη γίνει ποτέ η ευκολία, που ίσως διαφαίνεται στο μέσον, η παντιέρα της κοινής αποδοχής του, για να μη γίνει η μόδα λόγος ενασχόλησης με αυτή, για να μη γίνει ο βιοπορισμός άλλοθι.
5. Αντικατάσταση των προηγούμενων εντύπων και δελτίων, με την έκδοση και δωρεάν διανομή ενός διμηναίου διτονικού "θεωρητικού" περιοδικού για τη φωτογραφία, που να κινείται στους χώρους αναταραχής, για τη φωτογραφία που θέλει να υπάρχει χωρίς να υπολογίζει τις γραμμές των συνόρων. Στόχος η διεύρυνση της επικοινωνίας αλλά κυρίως η δημιουργία ενός λόγου (θεωρητικού, κριτικού, ιστορικού, κτλ.) για την εικόνα σε χαρτί.
6. Λειτουργία και στη Θεσσαλονίκη ενός Φωτογραφικού Κέντρου όπου επιτέλους θα δημιουργηθούν τα αρχεία της Ελληνικής Φωτογραφίας και μία πλήρης παρακαταθήκη (DEPOT) έργων των σύγχρονων Ελλήνων Φωτογράφων.

Στα πλαίσια όλων αυτών των στόχων της η Φωτογραφική Ομάδα Τριανδρίας, τον Αύγουστο του 1995 με ομόφωνη απόφαση των μελών της, αποδέχτηκε τις υποδείξεις του Υπουργείου Πολιτισμού, όπως αυτές περιγράφονται στο δοκίμιο για την Εθνική Πολιτική για την Καλλιτεχνική Φωτογραφία, άλλαξε μορφή και με την 5296 απόφαση του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης μετατράπηκε σε αστική μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εταιρεία, αρχικά με έδρα επί της οδού Καραϊσκάκη 9 και με την 1442/ΠΟ.4.1996 απόφαση επί της οδού Μενελάου 18, στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, διευρύνοντας ταυτόχρονα τα αρχικά μέλη της από τρία σε εννιά.

Σε όλα αυτά τα χρόνια δράσης της η Φωτογραφική Ομάδα Τριανδρίας :

- Έχει συμβάλλει με τον καλλίτερο δυνατό τρόπο στη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος υπέρ της Καλλιτεχνικής Φωτογραφίας, με αποτέλεσμα σήμερα σημαντικές εκθέσεις να βρίσκουν εύκολα το χώρο που τους ταιριάζει και το κοινό που θα συνδιαλαγεί μαζί τους.

- Έχει σταθεί δίπλα, βοηθήσει και χωρίς ανταγωνισμούς συνεργαστεί με όλα τα φωτογραφικά σχήματα, ομάδες και φορείς που με τον ένα ή άλλο τρόπο λειτούργησαν αυτά τα χρόνια, με αποτέλεσμα οι δημιουργοί της περιοχής μας, όχι μόνο να γνωρίζονται καλά μεταξύ τους, αλλά να μπορούν και να αναπτύσσουν δημιουργικό διάλογο.
- Έχει καθιερώσει στην πόλη μας διεθνείς προδιαγραφές εκθέσεων και προφύλαξης φωτογραφιών (όπως για παράδειγμα σταθερές εξωτερικές διαστάσεις πλαισίων, αντιόξινα και από ράχη πασπαρτού και πλάτες, κτλ.) με αποτέλεσμα να φιλοξενοούνται ταυτόχρονα δεκάδες εκθέσεων, με μηδενικά έξοδα.
- Έχει υποστηρίξει σημαντικά και συντηρήσει εμπορικά τμήματα εισαγωγών και καταστημάτων λιανικής που ασχολούνται και με τους δημιουργούς και όχι μόνο με τους ερασιτέχνες, με αποτέλεσμα να βρίσκεται στην πόλη το ζητούμενο ο καλλιτέχνης και όχι στο εξωτερικό.

Κυρίως όμως,

- Είναι αυτή που ευθύνεται για τη διοργάνωση δεκάδων εύσχημων εκθέσεων φωτογραφίας στη Βόρεια Ελλάδα, πάντοτε πρωτότυπες και όχι περιφερόμενες, πάντοτε από ντόπιους δημιουργούς και πάντα με δικές της παραγωγές και όχι έτοιμο από τρίτους υλικό, που θα μπορούσε να παρουσιαστεί και χωρίς την συμβολή της Φωτογραφικής Ομάδας Τριανδρίας.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΤΡΙΑΝΔΡΙΑΣ

μετά το 1991 (καταστροφή αρχείου)

1991	13-15 Σεπτεμβρίου	Φωτογραφικό χάπενινγκ στην Πόλη (Κλικ στην Πόλη) Δήμος Θεσ/νίκης
1992	12 Φεβρουαρίου	"Τότε και τώρα", ομαδική έκθεση 6 μελών στο Αλατζά Ιμαρέτ (φωτογραφική συγκυρία)
	7-20 Σεπτεμβρίου	"Εσωτερικά Αγίου Ορους", ατομική έκθεση του Πάρι Μανδάνη, Γαλλικό Ινστιτούτο
	13-31 Οκτωβρίου	"Τσινάρι 92", ομαδική έκθεση 2 μελών (Αργύρης Λιαπόπουλος, Φώτης Παλαιολόγος), Μύλος
	2-24 Δεκεμβρίου	"Φωτογραφική σκηνή", ομαδική έκθεση, Τσαγερί Ζώγια
1993	23 Σεπτεμβρίου - 8 Οκτωβρίου	"Palais de Tokyo", ατομική έκθεση του Βασίλη Καρκατσέλη, Γαλλικό Ινστιτούτο
	19-22 Μαΐου	"5η Γιορτή Ιθάκης", ομαδική υπαίθρια έκθεση, Πλαζ Αρετσούς
	20 Ιουνίου	"Παλιά Παραλία Θεσσαλονίκης", ομαδική υπαίθρια έκθεση, Λευκός Πύργος
	5 Ιουλίου	"Παλιά Παραλία Θεσσαλονίκης", ομαδική έκθεση, Μονή Λαζαριστών, Σταυρούπολη
	10 Ιουλίου	"Θεσσαλονίκη - Πόλη και Πολιτισμός", διαγωνισμός φωτογραφικών ομάδων, Γαλλικό Ινστιτούτο (2ο και 3ο βραβείο)
	Σεπτέμβριος	Πολιτιστικός Σεπτέμβριος, συμμετοχή του Κώστα Μελετιάδη, Κρύα Βρύση
	5-17 Σεπτεμβρίου	"Πρωτέας", ατομική έκθεση του Φώτη Παλαιολόγου, Γαλλικό Ινστιτούτο
	25 Οκτωβρίου	Ομαδική παρουσία στη διεθνή διοργάνωση του Συλλόγου Αρμονία
1994	10-27 Φεβρουαρίου	"Ασπρόμαυροι Τόνοι στο Χακί", ομαδική έκθεση 3 μελών (Κωστής Δελάκης, Λουκάς Κόνιας, Δημήτρης Συμεωνίδης), Καφέ Ερωδός
	13-27 Φεβρουαρίου	"Αλλεπάλληλες Τομές / Αόρατη Πόλη", ατομική έκθεση της Άννας Σιτρά, Μύλος (φωτογραφική συγκυρία)

1994	13-27 Φεβρουαρίου	"Διαδρομές", ατομική έκθεση του Σωτήρη Καρατσά, Μύλος (φωτογραφική συγκυρία)
	9-22 Απριλίου	"Αγιο Όρος", ατομική έκθεση του Πάρι Μανδάνη, Πολιτιστικό Κέντρο Ολυμπιάδος
	Ιούλιος	"Κτίριο Φιξ", ομαδική έκθεση 2 μελών (Στέλιος Γιανσακίδης, Τάσος Καραολάνης), Καφέ Γκροτέσκ
	1-20 Δεκεμβρίου	"Γυμνό", ατομική έκθεση του Θανάση Ράππη, Καφέ Νίκης 35
	5-20 Δεκεμβρίου	"Πίσω Από και Διαμέσου", ατομική έκθεση του Χρήστου Τάσσιου, Καφέ Γκροτέσκ
	7-20 Δεκεμβρίου	"Με τι Χρώμα; Μπλε", ατομική έκθεση της Εβης Χαλκίδου, Καφέ Vertigo
	12-20 Δεκεμβρίου	"Τσιγγάνικο Γλέντι", ομαδική έκθεση 4 μελών (Δήμητρα Αλεξανδροπούλου, Βίκυ Κοτρίκλα, Ελευθερία Μπαφαλού-κα, Θόδωρος Πιτουράς), Καφέ Ερωδός
1995	Φεβρουάριος	"Τυμνογραφίες", ατομική έκθεση του Ανδρέα Σιαδήμα, Καφέ Νίκης 35 (φωτογραφική συγκυρία)
	18 Μαρτίου	"Μακρόκοσμοι", ατομική έκθεση του Θοδωρή Γεωργιάδη, Πολιτιστικό Καφενείο Χρώμα
	15, 17, 20 Μαΐου	Βραδιάς Ιμπρεσιονισμού, ομαδικό χάπενινγκ, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Τριανδρίας
	28 Ιουλίου - 6 Αυγούστου	Ομαδικό υπαίθριο χάπενινγκ, River Party, Νεστόριο Καστοριάς
	18-30 Σεπτεμβρίου	"Κίνηση Βουβή", ατομική έκθεση του Αργύρη Λιαπόπουλου, Γαλλικό Ινστιτούτο και Καφέ Vertigo
	4-30 Οκτωβρίου	"Αλώνι στο Λιβάδι Καλογήρων", ατομική έκθεση του Λουκά Κόνια, Γκαλερί Δημιουργία
	13-22 Οκτωβρίου	Χάπενινγκ στα πλαίσια εκδηλώσεων της Εθελοντικής Εργασίας, Κεντρική Αποθήκη Λιμάνι Θεσσαλονίκης
	15 Νοεμβρίου - 5 Δεκεμβρίου	"Φωτογραφία ή Γλυπτική;", ατομική έκθεση του Βασίλη Καρκατσέλη, Γκαλερί Δημιουργία

1995	22 Νοεμβρίου	Βραδιά ΜΕΤΑ-DADA,ομαδικό χάπενινγκ, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Τριανδρίας
	6 Δεκεμβρίου – 9 Ιανουαρίου	"Αφίσσες Δρόμου", ατομική έκθεση του Ευθύμη Μουρατίδη, Γκαλερί Δημιουργία
	14-21 Δεκεμβρίου	"Γυμνογραφίες", ατομική έκθεση του Ανδρέα Σιαδήμα, ΑΙ Φοιτητική Εστία
1996	6 Φεβρουαρίου	"Τοπία Κινηματογραφιστών", ατομική έκθεση του Δημήτρη Συμεωνίδη, Γαλλικό Ινστιτούτο (φωτογραφική συγκυρία)
	18 Μαρτίου – 3 Απριλίου	"Τοπίων Υπέρβασις", ομαδική έκθεση 3 μελών (Βασίλης Καρκατσέλης, Αργύρης Λιαπόπουλος, Φώτης Παλαιολόγος), Ινστιτούτο Γκαίτε
	18 – 28 Μαρτίου	"Όλοι διαφορετικοί – όλοι ίσοι", ομαδική έκθεση 8 μελών, αίθουσα αφίξεων του αεροδρομίου Μακεδονία
	20 Μαρτίου – 13 Απριλίου	"Εντυπώσεις Βερολίνο" ατομική έκθεση του Laurent Tchedy, Γκαλερί Δημιουργία
	22 Απριλίου – 13 Μαΐου	"NA 7953", ατομική έκθεση της Χρύσας Τζελέπη, Γκαλερί Δημιουργία
	24 Απριλίου – 14 Μαΐου	"Η καθ' ημάς Θεσσαλονίκη", ομαδική έκθεση, Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
	16-19 Μαΐου	"Παιδί – Εφηβος στην Κοινωνία της Πληροφορίας", ομαδική έκθεση, Περίπτερο 8 Ηεlexpro-ΔΕΘ.
	15-26 Μαΐου	"Μαθητική Φωτογραφία", Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
	5 Ιουνίου – 3 Ιουλίου	"Φιγούρες Κινηματογραφιστών" ατομική έκθεση του Δημήτρη Συμεωνίδη, Γκαλερί Δημιουργία
	19 Ιουνίου – 9 Ιουλίου	Ομαδική έκθεση της "ΔΙΑΥΛΟΣ", Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
		"Εν χρώμα" ατομική έκθεση του Πάρη Θεοδοσέλη, Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
1996	10-18 Αυγούστου	"Εικόνες μέσα στο χρόνο", ομαδική έκθεση στην Κοινότητα Μεσορόπης Καβάλας και μετά στο Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης

1996	7-20 Σεπτεμβρίου	"Η γέννηση του ωραίου", ομαδική έκθεση, Βερτίσκος Θεσσαλονίκης
	16 Σεπτεμβρίου - 6 Οκτωβρίου	"Νταχάου 96", ατομική έκθεση του Απόστολου Μαϊκίδη, Γκαλερί Δημιουργία
	9 - 27 Οκτωβρίου	"Μάσκες", ατομική έκθεση του Γιάννη Καρανικόλα, Γκαλερί Δημιουργία
	11 - 20 Οκτωβρίου	"Περνάμε τα σύνορα που μας χωρίζουν", ομαδική έκθεση, Λιμάνι Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με την "Εθελοντική Εργασία"
	19 - 27 Οκτωβρίου	"Η Θεσσαλονίκη στη στροφή του αιώνα", ομαδική έκθεση, Κέντρο Νεότητας Βόλου
	20 Οκτωβρίου - 2 Νοεμβρίου	Ατομική έκθεση του Βούλγαρου Zafer Galibon, Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
	30 Οκτωβρίου - 17 Νοεμβρίου	"Οπτικές καταστάσεις", ατομική έκθεση της Εβης Χαλκίδου, Γκαλερί Δημιουργία
	6 - 25 Νοεμβρίου	"Σκηνές κινηματογραφιστών", ατομική έκθεση του Δημήτρη Συμεωνίδη, Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
	18 Νοεμβρίου - 8 Δεκεμβρίου	"Ιχνη φωτός", ατομική έκθεση του Θοδωρή Πιτουρά, Γκαλερί Δημιουργία
	27 Νοεμβρίου - 16 Δεκεμβρίου	"Παραδοσιακά επαγγέλματα Κομοτηνής", ατομικές εκθέσεις των Θοδωρή Χουρμουζιάδη και Χρήστου Γαλάζιου, Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
	9 Δεκεμβρίου - 12 Ιανουαρίου	"Αθωνικές στιγμές", ατομική έκθεση του Αγιορείτη Μοναχού Γαβριήλ, Γκαλερί Δημιουργία
	18 Δεκεμβρίου - 6 Ιανουαρίου	"Ιριδισμοί", ατομική έκθεση του Μιχάλη Πολυχρονάκη, Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
1997	8 Ιανουαρίου - 3 Φεβρουαρίου	"Λαύκος", ατομική έκθεση του Σταύρου Δαγτζίδη, Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
	13 Ιανουαρίου - 2 Φεβρουαρίου	"Δυτική ακτή", ατομική έκθεση του Φώτη Παλαιολόγου, Γκαλερί Δημιουργία

1997	20 Ιανουαρίου – 2 Φεβρουαρίου	“Προς Λειβαδερόν ...”, ατομική έκθεση του Κωνσταντίνου Πλαστουργού, Στέκι Εθελοντικής Εργασίας
	3 – 23 Φεβρουαρίου	“Συζήτηση”, ατομική έκθεση του Λουκά Κόνια, Γκαλερί Δημιουργία
	5 Φεβρουαρίου – 3 Μαρτίου	“Ψέμματα και αλήθειες”, ατομική έκθεση του Pedro Meyer, Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
	24 Φεβρουαρίου – 16 Μαρτίου	“Άλλη ζωή”, ατομική έκθεση του Ανθιμου Καλπατζίδη, Γκαλερί Δημιουργία
	5 – 31 Μαρτίου	“Τοιχογραφίες”, ατομική έκθεση του Θανάση Ράπτη, Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
	2 – 29 Απριλίου	“Οι Αιγύπτιοι”, ατομική έκθεση του Θοδωρή Γεωργιάδη, Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
	30 Απριλίου – 20 Μαΐου	“Μοναστικές στιγμές”, ατομική έκθεση του Αγιορείτη Μοναχού Γαβριήλ, Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
	21 Μαΐου – 2 Ιουνίου	“Β’ έκθεση μαθητικής φωτογραφίας”, Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης

Το Βιβλίο
ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ
κυκλοφόρησε σε 150 αριθμημένα αντίτυπα εκτός εμπορίου
το Νοέμβριο του 1996
από το ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Μενελάου 18, Θεσσαλονίκη, τηλ. 256.296
με την ευθύνη του Βασίλη Καρκατσέλη

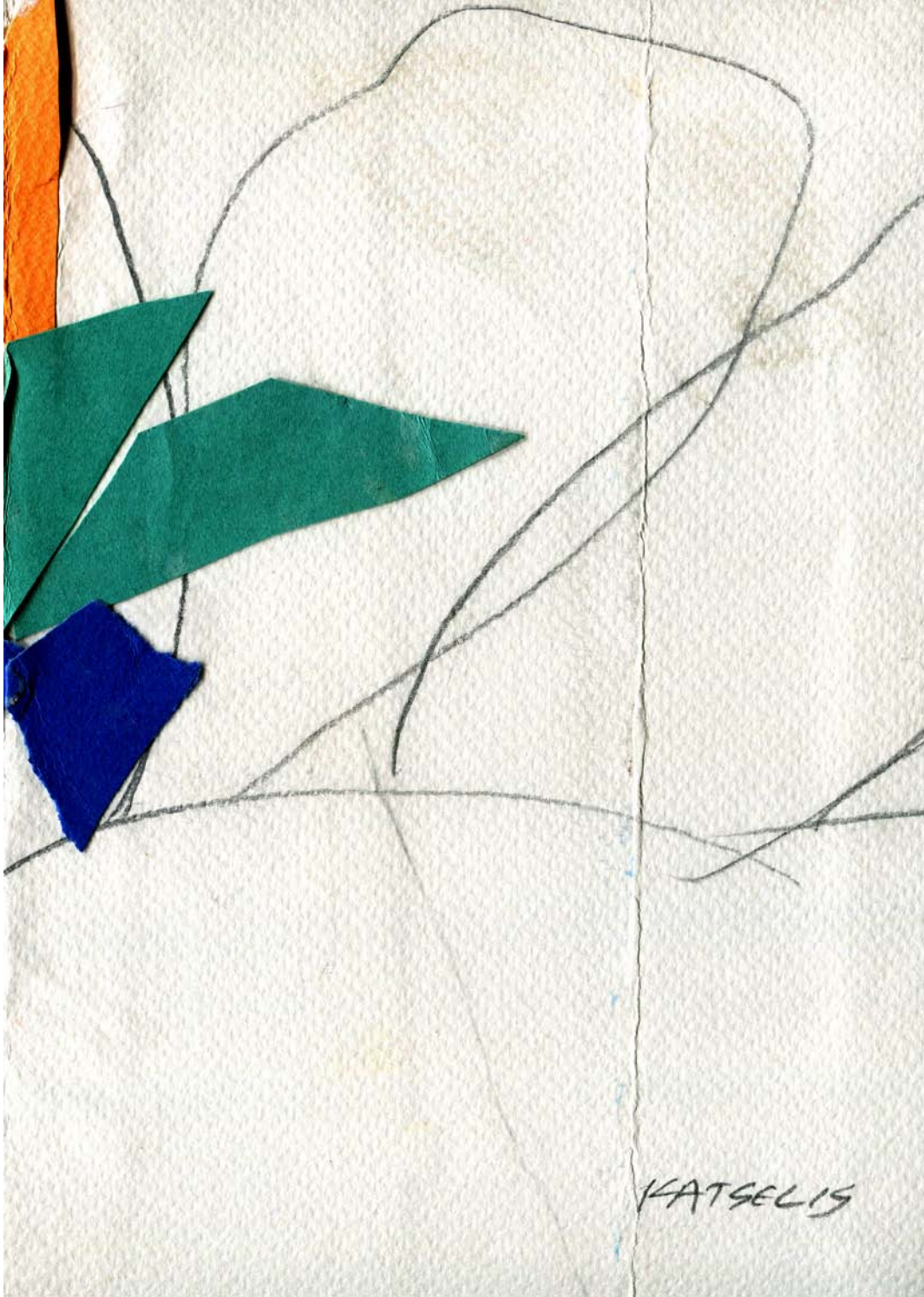
πρώτη επεξεργασία κειμένων
Ελπίδα Ευκαρπίδου
φωτοσύνθεση, επιμέλεια κειμένων και διορθώσεις
Στέλλα Πολίτου
φωτογραφίες από τη "Βραδυά"
Στέλιος Πεσκετζής
φωτογραφίες των "έργων"
Βασίλης Καρκατσέλης
"κολάζ"
Χρύσα Τζελέπη
φωτογραφία από το "video της βραδυάς"
Δημήτρης Συμεωνίδης
έγχρωμες φωτοτυπίες
προσφορά του φωτοτυπίου
ΓΑΛΩΝΗ
Εθνικής Αμύνης 13, Θεσσαλονίκη, τηλ. 262.922
βιβλιοδεσία
Χρήστος Σιδεράς
αυθεντικά έργα
(διαφορετικά σε κάθε βιβλίο)
αυτών που αναγράφονται στο πίσω μέρος κάθε έργου
και στον συνοπτικό κατάλογο του αντιτύπου 150/150

© ΟΜΑΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ
ISBN 000-000-000-0

Μα πιστεύεις ότι ενδιαφέρεται κανείς για το
ΜΕΤΑ-ΝΤΑΝΤΑ;

KATSEELIS